

БОЛОВСРОЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ЯАМ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ASIAN
DEVELOPMENT
BANK

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

БҮРЭН ДУНД БОЛОВСРОЛЫН ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

АНГЛИ ХЭЛ

АНХДУГААР ХЭВЛЭЛ

УЛААНБААТАР 2021

БОЛОВСРОЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ЯАМ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ASIAN
DEVELOPMENT
BANK

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

БҮРЭН ДУНД БОЛОВСРОЛЫН ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

АНГЛИ ХЭЛ

АНХДУГААР ХЭВЛЭЛ

УЛААНБААТАР 2021

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Эрх зүйн баримт бичгүүд	7
Боловсролын үнэлгээ	17

БҮРЭН ДУНД БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИН

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. X АНГИ (заавал судлах)

1.1. Үнэлгээний нэгж, суралцахуйн үр дүн (СҮД)	22
1.2. Үнэлгээний үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	25
1.2.1. Үнэлгээний нэгж. Сонсох	25
1.2.2. Үнэлгээний нэгж. Ярих	25
1.2.3. Үнэлгээний нэгж. Унших	26
1.2.4. Үнэлгээний нэгж. Бичих	27
1.2.5. Үнэлгээний нэгж. Хэлний хэрэглээ.....	28

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. XI АНГИ /заавал судлах/

2.1. Үнэлгээний нэгж, суралцахуйн үр дүн (СҮД).....	29
2.2. Үнэлгээний үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	32
2.2.1. Үнэлгээний нэгж. Сонсох	32
2.2.2. Үнэлгээний нэгж. Ярих	32
2.2.3. Үнэлгээний нэгж. Унших	33
2.2.4. Үнэлгээний нэгж. Бичих	34
2.2.5. Үнэлгээний нэгж. Хэлний хэрэглээ.....	35

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. XII АНГИ /заавал судлах/

3.1. Үнэлгээний нэгж, суралцахуйн үр дүн (СҮД)	36
3.2. Үнэлгээний үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	40
3.2.1. Үнэлгээний нэгж. Сонсох	40
3.2.2. Үнэлгээний нэгж. Ярих	41
3.2.3. Үнэлгээний нэгж. Унших	42
3.2.4. Үнэлгээний нэгж. Бичих	43
3.2.5. Үнэлгээний нэгж. Хэлний хэрэглээ.....	44

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. X АНГИ /сонгон судлах/

4.1. Үнэлгээний нэгж, суралцахуйн үр дүн (СҮД).....	46
4.2. Үнэлгээний үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	47
4.2.1. Үнэлгээний нэгж. Сонсох	47
4.2.2. Үнэлгээний нэгж. Ярих	48

ТАВДУГААР БҮЛЭГ. XI АНГИ /сонгон судлах/

5.1. Үнэлгээний нэгж, суралцахуйн үр дүн (СҮД)	49
5.2. Үнэлгээний үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	50
5.2.1. Үнэлгээний нэгж. Ярих	50
5.2.2. Үнэлгээний нэгж. Унших	51

ЗУРГААДУГААР БҮЛЭГ. XII АНГИ /сонгон судлах/

6.1. Үнэлгээний нэгж, суралцахуйн үр дүн (сүд)	52
6.2. Үнэлгээний үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	53
6.2.1. Үнэлгээний нэгж. Унших	53
6.2.2. Үнэлгээний нэгж. Найруулан бичих	54

МЭНДЧИЛГЭЭ

**Эрхэм баян-эрдэм мэдлэгийг түгээн
дэлгэрүүлэгч эрдэмтэн багш нар аа!**

Хурдацтай хувьсан өөрчлөгдөж буй өнөөгийн нийгэмд зохицон амьдрах хувь хүний эрэлтийг нийгмийн хэрэгцээтэй уялдуулан хөгжүүлэхэд дэлхийн улс орнууд ихээхэн анхаарч, боловсролын тогтолцоогоо улам бүр боловсронгуй болгож байна.

Сургалтын хөтөлбөрт суралцагчийн суралцах чадварын хөгжил, шинжлэх ухааны мэдлэг, ойлголтын эзэмшилт, аливаа зүйлийг судлах сонирхол, идэвх зүтгэлд гарч буй ахиц амжилтыг үнэлэхээр үнэлгээний зорилтыг тодорхойлсон бөгөөд суралцагчийн үнэлгээний журамд “үнэлгээ нь шалгуурт суурилсан” байхаар заасан.

Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2021 оны “Шалгуур үзүүлэлт батлах тухай” А/180 дугаар тушаалаар ерөнхий боловсролын сургуулийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг боловсролын түвшин, анги, хичээл бүрээр сургалтын хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнд нийцүүлэн боловсруулж, баталлаа.

Энэхүү шалгуур үзүүлэлт батлагдсанаар суралцагчийн ахиц амжилтыг ижил шалгуураар үнэлэх /суралцагчдын ялгаатай байдлыг тодорхойлох/, хичээлийн бэлтгэлийг чанартай хангах /Үнэлгээний нэгж, ээлжит хичээлийн төлөвлөлт хийх/ зэрэг багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагчийн хамтын ажиллагааг сайжруулах, эргэх холбоотой ажиллах боломж бүрдэх юм.

Оюунлаг, чадварлаг, бүтээлч шинэ эриний “Монгол хүн” бүтээх гол цөм, тулах цэг нь болсон багш, боловсролын ажилтан та бүхэнд эрүүл энх, амжилт бүтээлийн дээдийг хүсэн ерөөе.

Энэхүү гарын авлагыг боловсруулахад оролцсон эрдэмтэн багш, судлаач нар болон техникийн дэмжлэг үзүүлсэн Азийн Хөгжлийн банкны “Эдийн засгийн үед боловсролын чанар, хүртээмжийг сайжруулах төсөл”, Дэлхийн банкны “Бага боловсролын шинэчлэл” төслийн хамт олонд талархал илэрхийлье.

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ

Лувсанцэрэнгийн ЭНХ-АМГАЛАН

Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд

МЭНДЧИЛГЭЭ

Боловсролын үнэлгээний тогтолцоог боловсронгуй болгох үйлсэд оюун ухаан, хүч хөдөлмөрөө зориулан ажиллаж байгаа эрдэмтэн багш, боловсролын ажилтан, судлаачид та бүхнийхээ энэ өдрийн амар амгаланг айлтгая.

Суралцагчдад хаана, ямар орчинд суралцаж байгаагаас үл хамааран ижил шалгуур, ижил арга, аргачлалаар сурлагын амжилт, ахицаа бодитой тодорхойлуулах хэрэгцээ ямагт байдаг. Суралцагчийн эзэмшсэн мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшлийг бодитой, шинжлэх ухаанчаар үнэлж дүгнэн үнэлгээний үр дүнг сургалтын үйл ажиллагаанд үр нөлөөтэйгээр хэрэглэх нь манай орны төдийгүй дэлхийн улс орнуудын багш нарт ч сорилт хэвээр байна.

2018 онд БСШУС-ын (хуучнаар) сайдын А/425 дугаар тушаалаар баталсан “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-д суралцагчийн үнэлгээг шалгуурт суурилсан бөгөөд суралцагчийн сурах хүсэл эрмэлзэл, сурлагын ахиц, амжилтыг дэмжиж, тэднийг хөгжүүлэхэд чиглэсэн байхаар тодорхойлсон нь дээрх хэрэгцээ, шаардлагыг хангах нөхцөлийг бүрдүүлсэн.

Үнэлгээний шалгуур нь хичээл, сургалтын үр дүнд суралцагчийн юу мэддэг, юу чаддаг, яаж хийж хэрэглэх ёстойг тодорхойлж өгсөн суралцахуй, багшлахуйн ач холбогдолтой “үнэлгээний гол хэрэгсэл” юм. Багш та үнэлгээний шалгуурыг сургалтын үйл ажиллагаанд бүтээлчээр хэрэглэснээр суралцагчийн гүйцэтгэлд тулгуурлан сурлагын амжилт, ахиц, өөрчлөлтийн талаар бодитой, үр нөлөөтэй үнэлэлт, дүгнэлт хийж тэдэнд ямар дэмжлэг, хэрхэн үзүүлэхээ тодорхойлох бүрэн боломж бүрдэнэ.

Боловсролын үнэлгээний төв нь хичээл тус бүрээр эрдэмтэн, багш, судлаачдын баг бүрдүүлэн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг боловсролын түвшин, судлагдахуун бүрээр үнэлгээний Үнэлгээний нэгжийн түвшинд анх удаагаа боловсруулж та бүхний гар дээр хүргэж байна.

Үнэлгээний шалгуурыг олон улсын түвшинд боловсролын үнэлгээ, тэр дундаа суралцагчийн үнэлгээ, үнэлгээний шалгуур чиглэлээр баримталж буй онол, үзэл баримтлалд тулгуурлан өөрийн орны сургалтын хөтөлбөр, багшлахуй, суралцахуйн онцлогийг харгалзан боловсруулсан.

Боловсролын үнэлгээний тогтолцоог сайжруулахад үнэтэй хувь нэмэр оруулах эрхэм багш та бүхний үйлс нь улам өөдөө байж, боловсролын хөгжлийн төлөө сэтгэл, зүтгэл нэгдэн урагшилна гэдэгт итгэл дүүрэн байгаагаа илэрхийлье.

БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

Лхагвасүрэнгийн **ГАНБАТ**
Захирал

**МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН,
СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ТУШААЛ**

Захиргааны хэм хэмжээний
актын улсын нэгдсэн санд
~~2018~~ оны ~~02~~ сарын ~~23~~-ны
өдрийн ~~13867~~ дугаарт бүртгэв.

**МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ,
СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН
САЙДЫН ТУШААЛ**

2018 оны 06 сарын 29 өдөр

Дугаар А/425

Улаанбаатар хот

Журам шинэчлэн батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, Бага, дунд боловсролын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2, 9.3 дахь хэсэг, Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 3 дугаар бүлгийн 3.2.9 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-ыг хавсралтаар баталсугай.

2. “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-ыг 2018-2019 оны хичээлийн жилээс эхлэн өмчийн бүх хэлбэрийн бага, суурь, бүрэн дунд боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын байгууллагад мөрдсүгэй.

3. Энэхүү журмыг албан бус сургалтын дүйцсэн хөтөлбөрөөр суралцаж буй суралцагчдыг үнэлэхэд баримталсугай.

4. Энэхүү тушаалаар батлагдсан журмын хэрэгжилтийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллахыг Ерөнхий боловсролын бодлогын газар /Т.Ням-Очир/, Боловсролын үнэлгээний төв /Ж.Ган-Эрдэнэ/, нийслэлийн Боловсролын газар, аймгуудын Боловсрол, соёл, урлагийн газарт тус тус даалгасугай.

5. Журмыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлыг жил бүр улсын төсөвт тусгаж ажиллахыг Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газар /Х.Галсанхүү/, Боловсролын үнэлгээний төв /Ж.Ган-Эрдэнэ/-д тус тус үүрэг болгосугай.

6. Журам шинэчлэн батлагдсантай холбогдуулан Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын 2013 оны “Журам, загвар шинэчлэн батлах тухай” А/309 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон чанарын үнэлгээний журам”-ыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

САЙД

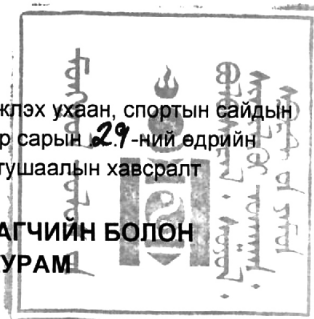

Ц.ЦОГЗОЛМАА

0001553

**МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН,
СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ**

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын
2018 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдрийн
А/425 дугаар тушаалын хавсралт

**ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАЛЦАГЧИЙН БОЛОН
СУРГАЛТЫН ЧАНАРЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ЖУРАМ**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Өмчийн бүх хэлбэрийн ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн мэдлэг, чадварын ахиц амжилт, үр дүн, төлөвшлийг үнэлж, дүгнэх, хөндлөнгийн хяналт, чанарын үнэлгээ хийхэд энэхүү журмыг баримтална.

1.2. Суралцагчийн үнэлгээ нь сурлагын ахиц, амжилтыг үнэлж, сургалтын арга хэлбэр, зохион байгуулалтад тохируулга хийх; анги дэвших болон сургууль төгсөх шалгалт /цаашид "улсын шалгалт" гэх/ нь сургалтын хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үр дүнг үнэлж, сургуулийн үйл ажиллагаа, багшийн арга зүй, ур чадварыг сайжруулах; чанарын үнэлгээ нь боловсролын чанар, үр дүнг тодорхойлж, бодлого, төлөвлөлтийг боловсронгуй болгоход тус тус чиглэнэ.

Хоёр. Үнэлгээнд баримтлах зарчим

2.1. Үнэлгээ нь шударга, бодитой, хөндлөнгийн нөлөөллөөс ангид, шалгуурт суурилсан, суралцагчийн сурах хүсэл эрмэлзэл, сонирхол, ур чадвар, ахиц, амжилтыг дэмжсэн, урамшуулах, хөгжүүлэхэд чиглэсэн байх;

2.2. Үнэлж дүгнэх үйл ажиллагаа нь зорилготой, сургалтын хөтөлбөрт нийцсэн, суралцагчийн нас, сэтгэхүй, хөгжлийн ялгаатай байдал, онцлог хэрэгцээг харгалзсан, агуулга, хэлбэр нь уян хатан, багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагчид ойлгомжтой, нээлттэй, ил тод байх;

2.3. Анги дэвших болон улсын шалгалтын сэдэв, даалгавар нь танин мэдэхүйн түвшинд нийцсэн, тохирц, найдварыг шалгасан, нууцлалыг хадгалсан, шалгуулагчдыг хүндэтгэсэн, найдвартай байх.

Гурав. Суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн үнэлгээ

3.1. Суралцагчийн үнэлгээ нь тэдний эзэмшсэн мэдлэг, чадварын ахиц, төлөвшил, хандлагын өөрчлөлтийг тооцох, сургууль, багшийн үйл ажиллагааг үнэлж, дүгнэх, сургалтын чанар, үр дүнг сайжруулахад чиглэнэ.

3.2. Суралцагчийн үнэлгээ нь оношлох, явцын, үр дүнгийн гэсэн төрөлтэй байх бөгөөд үнэлгээ нь шалгуурт суурилсан байна.

3.3. "Шалгуурт суурилсан үнэлгээ" нь суралцагчийн амжилтын түвшинг хүрэх үр дүнтэй харьцуулан үнэлэхэд чиглэнэ.

3.4. Хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг боловсролын түвшин, анги, хичээл бүрээр боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага, боловсролын үнэлгээний байгууллага хамтран боловсруулж, батална.

3.5. Оношлох үнэлгээ нь хичээлийн жилийн эхэнд эсвэл нэгж хичээл, бүлэг сэдэв эхлэхийн өмнө суралцагчийн мэдлэг, чадварын түвшинг тандах зорилгоор хийх үнэлгээ байна. Оношлох үнэлгээг ажиглалт, ярилцлага, хэлэлцүүлэг, асуулт, сорил, судалгаа гэх мэт хэлбэрээр хийнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

3.6. Явцын үнэлгээ нь суралцахуйг дэмжих, сайжруулах зорилгоор хичээл, сургалтын явцад тогтмол хийх үнэлгээ байна.

3.7. Явцын үнэлгээг хичээлийн явцад суралцагчийн суралцах үйлийг дэмжихэд чиглэсэн ажиглалт, асуулт, ярилцлага, хэлэлцүүлэг, бие даах ажил, рубрик, суралцагчийн өөрийн болон бусад суралцагчийн үнэлгээ гэх мэт арга, хэлбэрээр багш хийнэ. Явцын үнэлгээг сургалтын баримт бичиг /багшийн журнал/-т стандарт бус тэмдэглэгээгээр тэмдэглэж болно.

3.8. Үр дүнгийн үнэлгээг сурлагын амжилтын үр дүнг хэмжих зорилгоор бүлэг сэдвийн төгсгөл болон хагас жил /II улирлын төгсгөл/, хичээлийн жилийн эцэс /IV улирлын төгсгөл/-т хийнэ. Анги дэвших, улсын шалгалт нь үр дүнгийн үнэлгээ байна.

3.9. Үр дүнгийн үнэлгээг аман болон бичгийн шалгалт, сорил, туршилт, судалгааны ажил, тайлан, төсөлт ажил, илтгэл, эссэ, бүтээл, биечлэн хийж гүйцэтгэх зэрэг хэлбэрээр хийнэ.

3.10. Суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн ахиц амжилт, өөрчлөлтийг үнэлэхэд I, II ангид оношлох болон явцын үнэлгээ, III-XII ангид оношлох, явцын, үр дүнгийн үнэлгээний төрлийг ашиглана.

3.11. Үр дүнгийн үнэлгээ нь тухайн хичээл, судлагдахууны агуулгын хүрээнд дараах 8 түвшинтэй байна.

Түвшин	Үнэлгээ, хувиар	Үнэлгээний түвшний шалгуур
VIII	90-100	- Шинжлэх ухааны юмс үзэгдэл, нэр томьёо, ухагдахуун, хууль зарчим, зүй тогтлыг бүрэн ойлгож, шинжлэх ухааны үг хэллэг ашиглан аливаа асуудлыг тайлбарлах, тодорхойлох, үнэлэлт дүгнэлт өгөх, санал гаргах түвшинд эзэмшсэн - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах ямар ч нөхцөлд хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлэн шинжлэн судлах үйлээ төлөвлөдөг - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах оновчтой аргыг сонгон хэрэглэдэг - Асуудал, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, эргэцүүлэн бодож дүгнэлт гаргадаг, түүнийгээ шинжлэх ухааны үүднээс оновчтой илэрхийлдэг
VII	80-89	- Шинжлэх ухааны юмс үзэгдэл, нэр томьёо, ухагдахуун, зарчим, хууль, зүй тогтол, хоорондын хамаарлыг ойлгож эзэмшсэн - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил бус нарийн төвөгтэй нөхцөлд хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлэн шинжлэн судлах үйлээ төлөвлөдөг - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах оновчтой аргыг сонгодог - Асуудал, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, эргэцүүлэн бодож дүгнэлт гаргадаг, түүнийгээ оновчтой илэрхийлдэг
VI	70-79	- Шинжлэх ухааны юмс үзэгдэл, нэр томьёо, ухагдахуун, зарчим, хууль зүй тогтлыг ойлгосон - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил төвөгтэй нөхцөлд хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлж, шинжлэн судлах үйлийг зааврын дагуу төлөвлөдөг - Асуудлыг шийдвэрлэх, мэдээллийг боловсруулах тохирох аргыг сонгон хэрэглэдэг - Асуудал, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, эргэцүүлэн бодож дүгнэлт гаргадаг
V	60-69	- Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахуун, зарчим, хуулийг ойлгосон - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо шинэ нөхцөлд зааврын дагуу хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлж, шинжлэн судлах, төлөвлөхөд оролцдог - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах тохирох аргыг сонгодог - Асуудал, мэдээллийг эргэцүүлэн бодож, гол санааг илэрхийлдэг
IV	50-59	- Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахуун, зарчмыг бүрэн ойлгосон. - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил нөхцөлд хэрэглэдэг - Асуулт асуух, асуудал таамаглал дэвшүүлж, шинжлэн судлах үйлд оролцдог. - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах аргыг сонгон хэрэглэхийг хичээдэг. - Асуудал, мэдээллийг эргэцүүлэн бодож, санал бодлоо энгийн байдлаар илэрхийлдэг

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

III	40-49	• Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахуун, зарчмыг ойлгох, тайлбарлах түвшинд эзэмшсэн • Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил, хялбар нөхцөлд хэрэглэдэг • Бусдын дэмжлэгтэй, зааврын дагуу хялбар асуудлыг шийдвэрлэдэг • Асуулт асууж, таамаглал дэвшүүлдэг
II	30-39	• Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахууныг таних, нэрлэх, цээжлэх түвшинд эзэмшсэн • Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо заавар, аргачлалын дагуу ашигладаг
I	0-29	• Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахууныг таних, нэрлэх түвшинд эзэмшсэн

3.12. I-II ангид суралцагчийн тухайн хичээлийн жилд хүрсэн үр дүнг явцын үнэлгээнд үндэслэн анги удирдсан багш дүгнэн хувийн хэрэгт бичиж, эцэг эх, асран хамгаалагчид танилцуулна.

3.13. III-XII ангийн суралцагчийг бүлэг сэдвийн төгсгөлд, хичээлийн жилийн II, IV улирлын эцэст тус тус багш үнэлнэ. Энэхүү үнэлгээний үр дүн /хувь/-г ангийн журналд тэмдэглэнэ. IV улирлын эцэст хийсэн үнэлгээ /хувь/ нь жилийн эцсийн дүн байна.

3.14. III-XII ангийн жилийн эцсийн дүн болон анги дэвших, улсын шалгалтын дүнг ангийн журнал, суралцагчийн хувийн хэрэгт анги удирдсан багш тус тус тэмдэглэнэ.

3.15. Тусгай хэрэгцээт боловсролын сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөрөөр суралцаж буй суралцагчийг тухайн төлөвлөгөө, хөтөлбөрт нийцсэн шалгуураар үнэлнэ. Шалгуурыг боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага, боловсролын үнэлгээний байгууллага хамтран боловсруулна.

3.16. Хөгжлийн бэрхшээлийн онцлог, суралцах чадамжид суурилсан ганцаарчилсан сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөрөөр суралцаж буй суралцагчийн хөгжлийн ахиц, өөрчлөлтийг явцын үнэлгээгээр үнэлнэ. Суралцагчийн анги дэвших, сургууль төгсөх асуудлыг явцын үнэлгээнд үндэслэн, энэхүү журмын 4.6-д заасан шалгалтын комисс шийдвэрлэнэ.

3.17. Ерөнхий боловсролын сургууль, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага багшид зөвлөн туслах зорилгоор суралцагчийн мэдлэг, чадварын түвшинд хөндлөнгийн үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ хийж болно. Энэхүү үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ нь тухайн байгууллагын жилийн ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан байна.

3.18. Суралцагчийн төлөвшилийг хичээл, хичээлээс гадуурх сургалтын ажилд оролцсон байдал, идэвх санаачилгын талаарх хичээл заадаг болон анги удирдсан багшийн тэмдэглэл, баримт нотолгоонд үндэслэн дараах чиглэлээр дүгнэж, суралцагчийн хувийн хэрэгт бичнэ.

- санал бодлоо илэрхийлэх, бусдыг хүндэтгэн харилцах, зөрчил, маргааныг эв зүйгээр шийдвэрлэх байдал;
- бие даан сурах арга барил, бусадтай хамтран ажиллах;
- шинжлэн судлах хүсэл эрмэлзэл, сонирхол, оролцоо;
- соёл, уламжлалаа дээдлэх, асуудал шийдвэрлэх чадвар, бүтээлч, ажил хэрэгч байдал;
- хувийн болон орчны эрүүл ахуй, аюулгүй амьдрах, байгальтай харьцах, хамгаалах, нийгмийн харилцаанд оролцох хандлагад гарч буй өөрчлөлт;
- шинэ орчин, харилцаанд дасан зохицох чадварт гарч буй өөрчлөлт.

3.19. Анги удирдсан багш суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшилийн үнэлгээний талаарх дүгнэлт, саналыг хичээлийн жилийн II, IV улирлын эцэст эцэг эх, асран хамгаалагчид танилцуулна.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

3.20. Суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн үнэлгээний мэдээлэл нууцлалтай байх бөгөөд энэхүү мэдээлэлтэй багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагч цахим болон бусад хэлбэрээр танилцах боломжийг сургууль бүрдүүлнэ.

Дөрөв. Анги дэвших шалгалт, түүний зохион байгуулалт

4.1. Анги дэвших шалгалт нь суралцагчийн мэдлэг, чадвар эзэмшилтийн түвшинг тогтооход чиглэнэ.

4.2. Сургууль нь энэхүү журмын 3.4-т заасан байгууллагаас баталсан шалгуурын дагуу дараах чиглэлээр журмын 3.9-д заасан хэлбэрээс сонгож анги дэвших шалгалтыг зохион байгуулна.

Боловсролын түвшин	Анги	Шалгалтын тоо	Шалгалтын чиглэл
Бага боловсрол	III	1	Нэгдмэл агуулга /III ангийн хөтөлбөрийн агуулгаар/
	IV	2	- Сургууль сонгох 1 хичээл - Нэгдмэл агуулга /шалгалттай хичээлээс бусад/
Суурь боловсрол	VI	2	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Сургууль сонгох 1 хичээл
	VII	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Сургууль сонгох 1 хичээл /шалгалтгүй хичээлээс/
	VIII	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Суралцагч сонгох 1 хичээл /шалгалтгүй хичээлээс/
Бүрэн дунд боловсрол	X	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Суралцагч сонгох 1 хичээл /хими, биологи, физик, газарзүй, нийгмийн ухаан, түүх, англи хэл, орос хэл хичээлээс/
	XI	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Сонгох хичээл /хими, биологи, физик, газарзүй, нийгэм судлал, түүх, англи хэл, орос хэл хичээлээс/

4.4. Журмын 3.4-т заасан байгууллагаас баталсан шалгуур болон “Анги дэвших шалгалтын бюпринт” /цаашид бюпринт гэх/, шалгалт зохион байгуулах нэгдсэн удирдамж, шалгалтын үр дүнд шинжилгээ хийх маягт, зөвлөмжийг боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага жил бүрийн 5 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ерөнхий боловсролын сургуульд хүргүүлнэ.

4.5. Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь ерөнхий боловсролын сургуулийн анги бүрийн сургалтын хөтөлбөрт нийцсэн “Даалгаврын нээлттэй сан” бүрдүүлж, өмчийн бүх хэлбэрийн сургуульд хүргэх, түүнийг хэрэглэх арга зүйгээр хангах ажлыг хичээлийн жилийн турш зохион байгуулна.

4.6. Анги дэвших болон улсын шалгалт зохион байгуулах ажлыг сургуулийн захирлын тушаалаар томилогдсон “Шалгалтын комисс” зохион байгуулна. Комиссын дарга нь сургуулийн захирал байх бөгөөд сургалтын менежер, багш, суралцагчийн эцэг эх, асран хамгаалагчийн төлөөллийг оролцуулна. Комиссын гишүүн эцэг эх, асран хамгаалагчийн төлөөлөл шалгалтын сэдэв, даалгавар боловсруулахад оролцохгүй.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

4.7. Энэхүү журмын 4.6-д заасан шалгалтын комисс дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

4.7.1. анги дэвших шалгалт зохион байгуулах удирдамж, дэг боловсруулж, хэрэгжүүлэх;

4.7.2. анги дэвших шалгалттай холбогдон гарсан аливаа гомдол, маргааныг эцэслэн шийдвэрлэх;

4.7.3. шалгалтын үнэлгээ, дүн мэдээг боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагаас өгсөн зөвлөмж, маягтын дагуу нэгтгэн, шалгалт зохион байгуулж дууссанаас хойш 10 хоногийн дотор боловсролын салбарын мэдээллийн системд оруулах ажлыг удирдамжаар хангах, хяналт тавих.

4.8. Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь анги дэвших шалгалтын үр дүнд шинжилгээ хийж, сургууль бүрд зөвлөмж боловсруулж, жил бүрийн 8 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор хүргүүлнэ.

4.9. Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь анги дэвших шалгалтын дүнд үндэслэн зөвлөн туслах ажлын төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

4.10. Сургууль энэхүү журмын 4.8-д заасан зөвлөмжид үндэслэн сургалтын үйл ажиллагааг төлөвлөн явуулна.

Тав. Улсын шалгалт, түүний зохион байгуулалт

5.1. Улсын шалгалт нь бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын сургалтын хөтөлбөрийн хэрэгжилт, сурлагын амжилтад хөндлөнгийн үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ хийхэд чиглэнэ.

5.2. Улсын шалгалтын үр дүн нь бага, дунд боловсролын сургалтын үр ашиг тооцох, сурлагын амжилтыг сайжруулах суурь мэдээлэл болно.

5.3. Бага, суурь бүрэн дунд боловсролын түвшний төгсөх ангийн суралцагч дараах хичээлээр улсын шалгалт өгнө.

Боловсролын түвшин	Анги	Шалгалтын тоо	Шалгалтын агуулга
Бага боловсрол	V	3	1. Монгол хэл 2. Математик 3. Хүн ба байгаль
Суурь Боловсрол	IX	4	1. Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ 2. Математик 3. Сонгох шалгалт: /суралцагч аль нэгийг сонгоно./ • Байгалийн ухааны нэгдмэл агуулга • Нийгмийн ухаан, түүх /нэгдмэл агуулга/ 4. Гадаадхэл /англи хэл, орос хэл-аль нэгийг суралцагч сонгоно/
Бүрэн дунд боловсрол	XII	4	1. Монголхэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ 2. Математик 3. Сонгох шалгалт /хими, биологи, физик, газарзүй, нийгмийн ухаан, түүх аль нэгийг сонгоно/ 4. Гадаад хэл /англи, орос хэл-аль нэгийг суралцагч сонгоно/

5.4. Улсын шалгалтын товыг боловсролын үнэлгээний байгууллагаас жил бүр тогтоох бөгөөд шалгалтыг улсын хэмжээнд зэрэг эхлүүлж, дуусгана.

5.5. Улсын шалгалтын үнэлгээг энэхүү журмын 3.11-д заасан үнэлгээгээр үнэлнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

5.7.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь "Улсын шалгалтын бюпринт" /цаашид бюпринт" гэх/, шалгалтын сэдэв боловсруулах, дүгнэх зөвлөмжийг жил бүрийн 5 дугаар сарын 15- ны өдрийн дотор баталгаажуулж, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагад хүргүүлнэ.

5.8.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын анги бүрийн сургалтын хөтөлбөрт нийцсэн "Даалгаврын нээлттэй сан" /цаашид "даалгаврын сан" гэх/ бүрдүүлэх, шинэчлэх, баяжуулалт хийх ажлыг хариуцна.

5.9.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь "Улсын шалгалтын комисс"- ыг жил бүрийн 5 дугаар сарын 01 -ний өдрийн дотор байгуулна. Энэхүү комисс нь тухайн орон нутагт улсын шалгалт зохион байгуулах ажлыг удирдлага, арга зүйгээр хангаж, хяналт тавьж ажиллана.

5.10. Сургууль дээр улсын шалгалт зохион байгуулахтай холбогдуулан энэхүү журмын 4.6-д заасан шалгалтын комисс дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

5.10.1.улсын шалгалтын удирдамж, дэгийг боловсруулж, шалгалтыг зохион байгуулах;

5.10.2.шалгалт эхлэхээс 1 өдрийн өмнө энэхүү журмын 5.7-д заасан бюпринт, зөвлөмжийн дагуу улсын шалгалтын сэдэв боловсруулж, нууцлалыг хариуцах;

5.10.3.шалгалтын дүн мэдээг боловсролын салбарын мэдээллийн системд оруулах ажлыг удирдан зохион байгуулж, хяналт тавих;

5.10.4.хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагч шалгалт өгөх тохиолдолд тэдний хөгжлийн онцлог, хэрэгцээнд тохирсон шалгалтын орчин бүрдүүлэх;

5.10.5.улсын шалгалттай холбогдон гарсан аливаа маргааныг эцэслэн шийдвэрлэх;

5.10.6.шалгалтын материал, тайланг сургуулийн архивт хүлээлгэн өгөх.

5.11.Шалгалт зохион байгуулах хугацаанд улсын болон олон улсын уралдаан, тэмцээнд оролцсон суралцагчийн улсын шалгалтын үнэлгээг нотлох баримтад үндэслэн жилийн эцсийн үнэлгээгээр тооцно.

5.12.Суралцагч өвчлөх, ар гэрийн гачигдал тохиолдох болон давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас шалгалт өгөөгүй эсвэл дутуу өгсөн тохиолдолд улсын шалгалтын үнэлгээг жилийн эцсийн үнэлгээгээр тооцож болно.

5.13.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь боловсролын салбарын мэдээллийн системд оруулсан улсын шалгалтын дүнд шинжилгээ хийж, жил бүрийн 10 дугаар сард багтаан, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллагад тус тус хүргүүлнэ.

5.14.Журмын 5.9-д заасан "Улсын шалгалтын комисс" нь улсын шалгалт зохион байгуулсан тайланг нэгтгэн, шалгалт дууссанаас хойш 10 хоногийн дотор боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

Зургаа. Чанарын үнэлгээ, түүний зохион байгуулалт

6.1.Бага, дунд боловсролын чанарын үнэлгээ нь суралцагчийн мэдлэг, чадварын түвшинг үндэсний түвшинд тогтоох, сурлагын амжилтад нөлөөлж буй хүчин зүйлийг судлах, боловсролын бодлогын хэрэгжилтийг үнэлэхэд чиглэнэ.

6.2.Чанарын үнэлгээг боловсролын үнэлгээний байгууллага зохион байгуулна.

6.3.Чанарын үнэлгээнд өмчийн бүх хэлбэрийн ерөнхий боловсролын сургуулийн нийт суралцагчийн 10-аас доошгүй хувийг хамруулна.

6.4.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь чанарын үнэлгээ зохион байгуулах товыг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн тогтооно.

6.5.Чанарын үнэлгээг зохион байгуулах агуулгын хүрээ, шалгуурыг боловсролын үнэлгээний байгууллага, боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага хамтран жил бүрийн 01 дүгээр сард багтаан тогтооно.

6.6.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь чанарын үнэлгээг зохион байгуулах удирдамж, аргачлалыг жил бүрийн 2 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор боловсруулж, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаар баталгаажуулна.

**МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН,
СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ**

6.7.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь чанарын үнэлгээний өгөгдлийн сан үүсгэх, дүн шинжилгээ хийж, тайлан, санал, дүгнэлтийг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага, багшийн мэргэжил дээшлүүлэх сургалт, арга зүйн байгууллага, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагад тус тус хүргүүлнэ.

6.8.Чанарын үнэлгээний үр дүнд үндэслэн энэхүү журмын 6.7-д заасан байгууллага бодлого боловсруулах, зөвлөн туслах ажлыг зохион байгуулна.

6.9.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага, ерөнхий боловсролын сургуулийн удирдлага чанарын үнэлгээний тайланд үндэслэн сурлагын амжилтыг сайжруулах төлөвлөгөө гаргаж ажиллана.

6.10.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь чанарын үнэлгээг зохион байгуулахад бүх талын дэмжлэг үзүүлж ажиллана.

Долоо. Бусад

7.1.Аливаа төрийн бус байгууллага, иргэний нийгмийн байгууллага боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын зөвшөөрөлгүйгээр суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшилийг үнэлэх, шалгалт зохион байгуулахыг хориглоно.

---oOo---

**МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙДЫН ТУШААЛ А/180**

**МОНГОЛ УЛСЫН
БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
САЙДЫН ТУШААЛ**

2021 оны 05 сарын 14 өдөр

Дугаар А/180

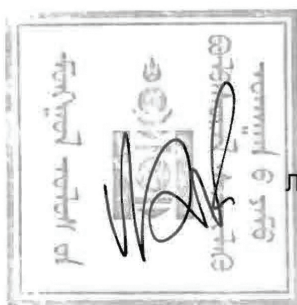
Улаанбаатар хот

Шалгуур үзүүлэлт батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Боловсролын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.1.2, 28.1.8 дахь заалт, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын 2018 оны “Журам шинэчлэн батлах тухай” А/425 дугаар тушаалаар батлагдсан “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-ын 3.4 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ НЬ:

1. Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг хавсралтаар баталсугай.
2. Суралцагчийн хичээл, сургалтын үр дүнг энэхүү тушаалаар баталсан “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуур”-ыг баримтлан 2021-2022 оны хичээлийн жилээс эхлэн үнэлсүгэй.
3. Шалгуурын дагуу үнэлгээ хийх арга зүйн зөвлөмжийг боловсруулж, ерөнхий боловсролын сургуулийн багш, удирдах ажилтныг арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллахыг Бага, дунд боловсролын газар /Т.Ням-Очир/, Боловсролын үнэлгээний төв /Л.Ганбат/, аймаг, нийслэлийн Боловсрол, соёл, урлагийн газрын дарга нарт үүрэг болгосугай.
4. Энэхүү тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Төрийн нарийн бичгийн дарга Д.Батбаатарт даалгасугай.

САЙД

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

142110643

СУРАЛЦАГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ (*Student assessment*)

Сурлагын амжилтын түвшнийг тогтоох, мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшлийн ахиц, өөрчлөлтийг бодитой үнэлэх, тэдэнд тулгарч буй бэрхшээлийг илрүүлж дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулах үйл явц;

ШАЛГУУР (*Criteria*)

Зорилт, стандартын биелэлтийг тодорхойлоход ашигладаг жишиг үзүүлэлт эсвэл түвшин;
(UNESCO-CEPES, 2007)

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШАЛГУУР (*Assessment criteria*)

Суралцахуйн үр дүнд хүрэхэд шаардлагатай тодорхой мэдлэг, чадвар, хандлагыг тодорхойлдог.

ОНОШЛОХ ҮНЭЛГЭЭ (*Diagnostic assessment*)

Хичээл, сургалтын эхэнд суралцагчдын өмнөх мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшлийг тандах зорилгоор хийгдэх үнэлгээ;

ЯВЦЫН ҮНЭЛГЭЭ (*Formative assessment*)

Багш, суралцагчийн зүгээс суралцагчийн “суралцахуй”-г танин мэдэх, хариу үйлдэл үзүүлэх зорилгоор сургалтын явц /ээлжит хичээл/-д хийгдэх үнэлгээ;

ҮР ДҮНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ (*Summative assessment*)

Хичээл, сургалт /нэгж, хагас жил, жилийн эцэст г.м тодорхой хугацааны/-ын дараа үнэлгээний шалгуурт хүрсэн байдлыг тогтоож, цаашид суралцахуй болон багшлахуйд анхаарах зүйлийг тодорхойлох зорилгоор хийгдэх үнэлгээ;

СУРАЛЦАГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ

Боловсролын үнэлгээний нэг чухал хэсэг нь суралцагчийн үнэлгээ юм. Энэ нь суралцагчийн суралцах үйл ажиллагаа /суралцахуй/-ны талаарх мэдээлэл цуглуулах, сайжруулах, шаардлагатай тохиолдолд шийдвэр гаргах зорилгоор системтэй мэдээлэл цуглуулах, дүн шинжилгээ хийх, үнэлэлт дүгнэлт хийх үйл явц юм. Багш нар хичээл сургалтын явцад суралцагчийг үнэлж журналд дүн тавих, нэгж, бүлэг сэдвийн дараа шалгалт /сорилго¹/ авах, засаж оноожуулах /хэмжилт хийх²/, үнэлж дүгнэх³ зэрэг байнга хийдэг ажил нь үнэлгээний үйл явцад хамаарна.

Бид үнэлгээний шалгалт авах, дүн тавих үйл явцыг хийдэг боловч шалгалтаар дамжуулан суралцахуйн талаар ямар ач холбогдолтой мэдээлэл цуглуулж буй, үр дүнд шинжилгээ хийх, шинжилгээний үр дүнг сургалтын үйл ажиллагаанд бүтээлчээр хэрэглэх байдлыг орхигдуулж ирсэн. Суралцагчийн үнэлгээг зөвхөн дүн тавихын тулд хийж ирсэн тогтсон ойлголт, хандлагыг өөрчлөх хэрэгцээ байна.

Суралцагчийн үнэлгээ гэдэгт “суралцагчийн сурлагын амжилтын түвшнийг тогтоох, мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшилийн ахиц, өөрчлөлтийг бодитой үнэлэх, түүнд тулгарч буй бэрхшээлийг илрүүлж дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулах үйл явц”-ыг ойлгоно.

Хичээл, сургалтын өдөр тутмын болон тодорхой хугацааны /бүлэг сэдэв, хагас жил, жилийн эцэс/ дараа хийдэг бүх төрлийн үнэлгээ “шалгуур”-т суурилсан байна.

ШАЛГУУРТ СУУРИЛСАН ҮНЭЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШАЛГУУР

Багш нарын хувьд “үнэлгээ”-г шалгуурт суурилсан байдлаар үр дүнтэй хийхийн тулд үнэлгээний шалгуур болон шалгуурт суурилсан үнэлгээний талаарх мэдлэг ойлголтоо өргөжүүлэн гүнзгийрүүлэх шаардлагатай.

Суралцахуйн үр дүнд эзэмшвэл зохих мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшилд баримжаалж боловсруулсан тодорхой шалгуур (хүрэх үр дүн)-тай харьцуулж суралцагчийн сурлагын амжилтыг үнэлэх үйл явцыг шалгуурт суурилсан үнэлгээ /criterion referenced assessment/ гэдэг. Өөрөөр хэлбэл суралцагчийн гүйцэтгэлийг бусад суралцагчтай бус зөвхөн үнэлгээний шалгууртай харьцуулж үнэлж, дүгнэх үйл явц гэсэн үг.

Үнэлгээний шалгуур нь:

- Суралцахуйн үр дүнд нийцсэн сурагчийн гүйцэтгэлийг хэрхэн тодорхойлохыг зааж өгдөг.
- Сурагч суралцахуйн үр дүнг амжилттай эзэмшсэнийг харуулахын тулд юуг хийж чадаж байгаагийн товч илэрхийлэл
- Суралцахуйн үр дүн бүрийг эзэмшсэн байх тодорхой, хоёрдмол утгагүй нотолгоог бий болгох зорилготой.

¹ Сорилго нь бүх суралцагчдыг тодорхой хугацааны дараа зохион байгуулдаг, асуултын багцаас тогтсон үнэлгээний тодорхой төрөл юм. Сорилго нь тоон болон ямар нэг ангиллын хэмжээсийг ашиглан суралцагчийн нэг ба хэд хэдэн шинж чанарыг хэмжих, илэрхийлэх гэсэн системтэй арга хэрэгсэл юм.

² Хэмжилт нь сорилго, эсвэл үнэлгээний төрлийн үр дүнг тусгай дүрэм (жишээлбэл, зөв хариултыг тоолох, оноо өгөх г.м)-ийн дагуу тоогоор илэрхийлдэг. Ихэнхдээ оноо өгөх /scoring/ гэж тодорхойлдог.

³ Үнэлгээний мэдээллийг хэрэглэн, тогтсон шалгуур үзүүлэлтэд харгалзах чансааг тодорхойлох үйл явц

Өөрөөр хэлбэл, үнэлгээний шалгуур гэдэг нь сургалтын явцад суралцагч бүрийн эзэмшвэл зохих мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшил буюу хүрэх үр дүн юм.

Үнэлгээний шалгуур нь дараах ач холбогдолтой. Үүнд:

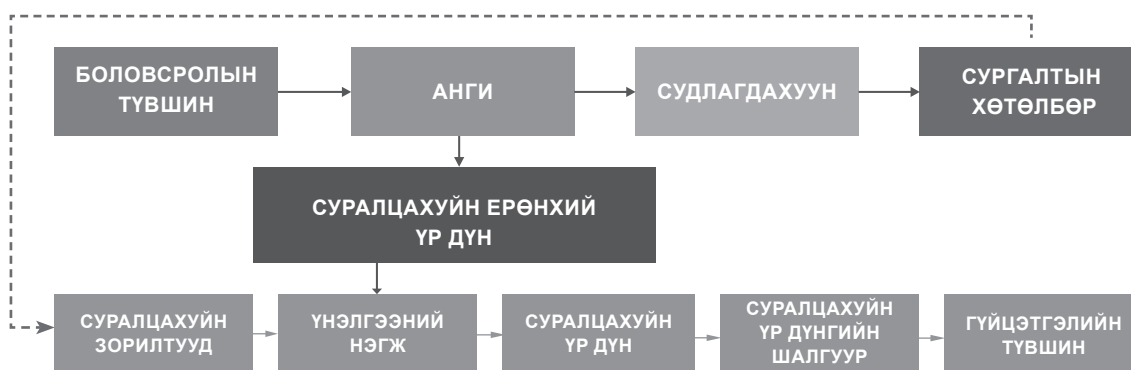
- Суралцагчийн сурлагын амжилтыг үнэлж, дүгнэх ижил хэмжүүрийг тодорхой, ил тод болгох.
- Үнэлгээг зөв, бодитой хийх боломж бүрдэх.
- Даалгавар боловсруулахад баримжаа болох.
- Тухайн суралцагчийн суралцахуйн давуу, сул тал, тулгамдаж буй бэрхшээлийн талаарх мэдээллийг цуглуулах.
- Суралцахуйн арга зүйг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх замаар багшлахуйг сайжруулах боломжийг бүрдүүлэх.
- Суралцагчийг ижил шалгуураар үнэлж, тэдний ахиц амжилт, өөрчлөлтийг хянах боломж олгох.

Үнэлгээний шалгуур нь дараах шаардлагад⁴ нийцсэн байна. Үүнд:

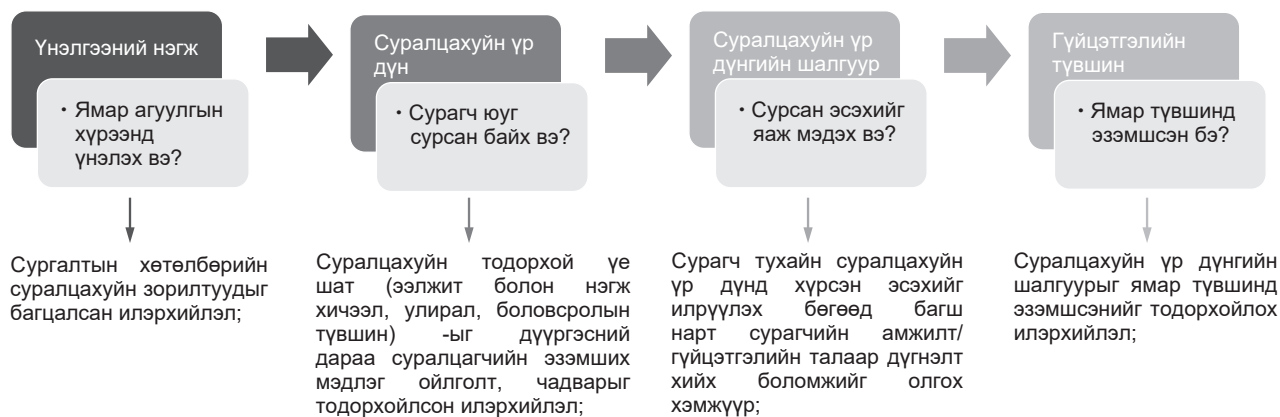
- Боловсролын түвшин, анги, судлагдахуун бүрээр залгамж холбоотой, эрэмбэ ахисан байх
- ЕБС-ийн багш нар шууд авч ашиглах боломжтой байхаар боловсруулсан байх
- Оролцогч бүх тал /суралцагч, багш, эцэг эх, асран хамгаалагч гэх мэт/-д ойлгогдохоор товч тодорхой, оновчтой энгийн үг хэллэгээр бичсэн байх
- Давхцалгүй, нэг нэгнээсээ ялгаатай байх
- Суралцагчдад юу хийхийг тодорхой ойлгуулахуйц үйл /түлхүүр үг/ үгсийг ашигласан байх. Жишээ нь: эмхэтгэх, бий болгох, бүтээх, төлөвлөх, дахин боловсруулах, шинжлэх, дизайн хийх, сонгох, ашиглах, хэрэглэх, үзүүлэх, бэлтгэх, ашиглах, тооцоолох, тайлбарлах, урьдчилан таамаглах, харьцуулах, шүүмжлэх гэх мэт
- Сурагчийн гүйцэтгэл нь ажиглагдахуйц, хэмжигдэхүйц байхаар үг сонгох

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУРЫН БҮТЭЦ

Ерөнхий боловсролын сургуулийн түвшинд хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг сургалтын хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнд тулгуурлан дараах бүтэцтэйгээр боловсруулсан.

⁴ Эх сурвалж: Боловсролын салбарын хөгжил-Боловсролын чанарт нөлөөлж буй сургуулийн хүчин зүйлс" судалгааны эцсийн тайлан, 1.14 дэх бүлэг. Азийн хөгжлийн банкны техник туслалцааны төсөл, 2017 он.

БҮРЭН ДУНД БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИН

АНГЛИ ХЭЛ

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

Нэгдүгээр бүлэг - X анги /заавал судлах/
Хоёрдугаар бүлэг - XI анги /заавал судлах/
Гуравдугаар бүлэг - XII анги /заавал судлах/
Дөрөвдүгээр бүлэг -X анги /сонгон судлах/
Тавдугаар бүлэг - XI анги /сонгон судлах/
Зургаадугаар бүлэг - XII анги /сонгон судлах/

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. Х АНГИ /заавал судлах/**1.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН (СҮД)**

№	Суралцахуйн зорилтууд	Үнэлгээний нэгж	Суралцахуйн үр дүн
1	10.L1. Өгүүлэгчийн ярианаас гол санааг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэй сонсож ойлгох 10.L2. Өгүүлэгчийн ярианаас дагалдах болон туслах санааг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэй сонсож ойлгох 10.L3. Өгүүлэгчийн асуудал дэвшүүлсэн ярианаас гол санааг тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд бүрэн дэмжлэгтэй сонсож ойлгох 10.L4. Өгүүлэгчийн ярианаас далд санааг тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд бүрэн дэмжлэгтэй сонсож ойлгох 10.L5. Ярианаас өгүүлэгчийн үзэл бодлыг тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд бүрэн дэмжлэгтэй таньж ойлгох 10.L6. Ярианы санааг хам сэдвээс утгыг тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд бүрэн дэмжлэгтэй таамаглах 10.L7. Хүүрнэлийг ерөнхий сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд дэмжлэгтэйгээр сонсож ойлгох 10.L8. Ярианы нийтлэг шинжийг тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд үг, өгүүлбэр, эхийн түвшинд ялгаж сонсох	Сонсох	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас төрөл бүрийн утга санааг сонсож ойлгох ба ялган таньдаг болно.
2	10.S1. Ерөнхий сэдвийн хүрээнд албан ба албан бус үг хэллэг ялган хэрэглэх 10.S2. Танил сэдвийн хүрээнд асуулт асууж, утгыг тодруулах 10.S3. Харилцааны түвшинд санаа бодлоо ерөнхий сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр илэрхийлэх 10.S4. Урьдаас төлөвлөөгүй ярианд өгүүлбэр болон эхийн түвшинд ерөнхий сэдвийн хүрээнд товч хариулах 10.S5. Бусдын яриаг тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр нэгтгэн дүгнэх 10.S6. Хосоор, багаар болон ангиар ажиллахдаа өгүүлбэр, харилцааны түвшинд өөрийн санаа бодлыг бусдын санаа бодолтой уялдуулан товч илэрхийлэх 10.S7. Дасгал даалгаврыг тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд бусадтай зөвшилцөх, ойлголцох, эрэмбэлэх, төлөвлөх, хамтран гүйцэтгэх 10.S8. Тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд холбогдох үг хэллэг болон өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан дэмжлэгтэйгээр ярих	Ярих	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд түгээмэл хэрэглэгддэг үг хэллэг бүхий өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэх, бусадтай харилцан ярилцдаг болно.

3	10.R1. Эхийн гол санааг танил бус, тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд уншаад ойлгох 10.R2. Эхийн туслах санааг танил бус, тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд уншаад ойлгох 10.R3. Баримтат болон баримтат бус хялбаршуулсан эхийг танил ба зарим танил бус тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд сонирхон уншиж ойлгох 10.R4. Хялбаршуулсан эхийн далд санааг танил бус тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд уншаад ойлгох 10.R5. Ерөнхий хүрээнд бичгийн төрлийн нийтлэг шинжийг үг, өгүүлбэр, эхийн түвшинд уншаад таних 10.R6. Зарим эхийн утгыг танил бус тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд хам сэдвээс таамаглах 10.R7. Танил бус тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд зарим дэлгэрэнгүй эхээс зохиогчийн хандлага, санаа бодлыг уншаад таньж ойлгох 10.R8. Утгыг нягтлах, ойлголтоо бататгах зарилгоор танил болон танил бус хэвлэмэл болон цахим эх сурвалж ашиглах 10.R9. Асуудал дэвшүүлсэн зарим эхийн дагалдах санааг тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд уншаад ойлгох 10.R10. Богино хэмжээний эхэд дэвшүүлсэн зөрчилт санааг тодорхой сэдвийн ерөнхий хүрээнд таньж эхлэх	Унших	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд богино эхээс төрөл бүрийн утга санааг уншаад ялган таньдаг болно.
4	10.W1. Сэдвийн ерөнхий хүрээнд бичих зүйлээ бүрэн дэмжлэгтэй бодох, төлөвлөх, бичих, засан сайжруулах 10.W2. Бодит, зохиомжлон дүрсэлсэн өнгөрсөн үйл явдлын талаар тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд дэмжлэгтэй бичих 10.W3. Хувь хүний сэтгэгдэл, үзэл бодлын талаар тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд бүрэн дэмжлэгтэй бичих 10.W4. Тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд учир шалтгаан, жишээ баримт, нотолгоог ашиглан асуудлыг үндэслэлтэй дэвшүүлэн бичих, шаардлагатай үед дэмжлэг авах 10.W5. Тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд бичвэрт тохирох хэв маяг, үг хэллэг болон өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан дэмжлэгтэй бичих 10.W6. Тодорхой сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд эхийн төрөлд тохирох загвар ашиглан бичих 10.W7. Тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд идэвхтэй хэрэглэгддэг үг хэллэгийг зөв бичих 10.W8. Тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд эхэд цэг тэмдэглэгээг зөв хэрэглэх	Бичих	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд энгийн ба нийлмэл өгүүлбэрээр, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийг зохион бичдэг, засан хянадаг болно.

5	10.UЕ1. Use an increasing range of abstract nouns and compound nouns. Use a limited range of gerunds as subjects on an increasing range of general and curricular topics 10.UЕ2. Use a range of quantifiers for countable and uncountable including 'several, a plenty of, a number of, and an amount of ' and fractions and percentages on a range of general and curricular topics 10.UЕ3. Use a range of comparative structures of adjectives including (not) as...as, like on a range of general and curricular topics 10.UЕ4. Use a range of determiners including all, half, both (of), in pre-determiner function on a range of general and curricular topics 10.UЕ5. Use a range of tag questions using a range of simple tenses (present, past, future) on a range of general and curricular topics 10.UЕ6. Use a range of pronouns including reflexive pronouns myself, himself, themselves etc., and indefinite pronouns anybody, anyone and anything and quantitative pronouns everyone, and everything on a range of general and curricular topics Use possessive adjectives (my, your etc.) in contrast with possessive pronouns (mine, yours etc.) on a range of general and curricular topics 10.UЕ7. Use an increasing range of simple perfect vs. Use a range of simple past forms and present simple on a range of general and curricular topics. Use present continuous 10.UЕ8. Use will for promise, hope, and warning and future continuous forms on a range of general and curricular topics 10.UЕ9. Use a range of active and passive forms for simple tenses (present, past, future) on a range of general and curricular topics 10.UЕ10. Use present continuous forms to express actions happening around now on a range of general and curricular topics 10.UЕ11. Use an increasing range of direct and indirect speech forms for statements, questions and commands; and some introductory words: say, ask, tell on a range of general and curricular topics 10.UЕ12. Use smell/taste/ sound/look/feel/seem + like to indicate manner on a range of general and curricular topics Use a range of prepositions preceding nouns and adjectives in prepositional phrases 10.UЕ13. Use a range of modal forms for a range of functions: have to and must for obligation, have to and need for necessity, may and might for possibility, would and could for polite requests, can and may for permission on a range of general and curricular topics 10.UЕ14. Use a range of adjectives vs. adverbs (in contrast) on a range of general and curricular topics Use adverbs of frequency including occasionally, rarely, and frequently on a range of general and curricular topics 10.UЕ15. Use a limited range of prepositional verbs and use common phrasal verbs on a range of general and curricular topics 10.UЕ16. Use a range of conjunctions of contrast (although, even though, whereas) and purpose (so that, to) on a range of general and curricular topics 10.UЕ17. Use Zero, 1 and 2 conditional clauses on a range of general and curricular topics Use a range of relative clauses including who, which, that, where and when on a range of general and curricular topics	Хэлний хэрэглээ	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд судалсан хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ ялган таньж харилцан ярилцах, бичихдээ ашигладаг болно.
---	--	-----------------	--

1.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

1.2.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. СОНСОХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1.	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас төрөл бүрийн утга санааг сонсож ойлгох ба ялган таньдаг болно.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг ялган таньдаг.
		Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй яриаг сонсож ойлгосноо илэрхийлдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас гол санаа болон өгүүлэгчийн зарим санааг ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг зарим тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг ихэнх тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг бүрэн ялган таньдаг.
Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй яриаг сонсож ойлгосноо илэрхийлдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд дэлгэрэнгүй яриаг түлхүүр үгийн тусламжтайгаар ойлгосноо илэрхийлэхийг оролддог.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй яриаг сонсож ойлгосноо зарим тохиолдолд илэрхийлдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй яриаг сонсож ойлгосноо амаар болон бичгээр илэрхийлдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй яриаг сонсож бүрэн ойлгох ба ойлгосноо амаар болон бичгээр зөв, цэгцтэй илэрхийлдэг.

1.2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. ЯРИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
2.	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд түгээмэл хэрэглэгддэг үг хэллэг бүхий өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэх, бусадтай харилцан ярилцдаг болно.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд түгээмэл үг хэллэг, энгийн болон нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан харилцдаг.
		Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өөрийн санаа, үзэл бодлоо батлан илэрхийлдэг, бусадтай мэдээлэл солилцдог.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд түгээмэл үг хэллэг, энгийн болон нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан харилцдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр түгээмэл үг хэллэг, энгийн болон нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг цөөн тохиолдолд ашиглан харилцдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд түгээмэл үг хэллэг, энгийн болон нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг зарим тохиолдолд ашиглан харилцдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд түгээмэл үг хэллэг, энгийн болон нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг ихэнх тохиолдолд ашиглан харилцдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд түгээмэл үг хэллэг, энгийн болон нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг зөв оновчтой ашиглан харилцдаг.
Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өөрийн санаа, үзэл бодлоо батлан илэрхийлдэг, бусадтай мэдээлэл солилцдог.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өөрийн санаа, үзэл бодлоо цөөн тохиолдолд илэрхийлдэг мөн бусадтай мэдээлэл цөөн тохиолдолд солилцдог.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өөрийн санаа, үзэл бодлоо зарим тохиолдолд илэрхийлдэг мөн бусадтай мэдээлэл зарим тохиолдолд солилцдог.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өөрийн санаа, үзэл бодлоо ихэнх тохиолдолд илэрхийлдэг мөн бусадтай мэдээлэл солилцдог.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өөрийн санаа, үзэл бодлоо бүрэн илэрхийлдэг мөн бусадтай мэдээлэл бүрэн солилцдог.

1.2.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. УНШИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
3	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд богино эхээс төрөл бүрийн утга санааг уншаад ялган таньдаг болно.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийн гол, дагалдах, далд санааг ялган таньдаг.
		Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийг уншиж ойлгосноо үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ашиглан илэрхийлдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийн гол, дагалдах, далд санааг ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийн гол санааг зарим тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийн гол, дагалдах санааг зарим тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийн гол, дагалдах, далд санааг ихэнх тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийн гол, дагалдах, далд санааг бүрэн зөв ялган таньдаг.

Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийг уншиж ойлгосноо үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ашиглан илэрхийлдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ашиглах чадвар дутмаг бөгөөд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийг уншиж ойлгосноо болон өөрийн бодол, үзэл санааг дэмжлэгтэйгээр илэрхийлдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ашиглах чадвар дунд зэрэг бөгөөд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийг уншиж ойлгосноо болон өөрийн бодол, үзэл санааг илэрхийлэхийг хичээдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд уншсан зүйлийн талаар ойлгосноо болон өөрийн бодол, үзэл санааг хэл зүйн мэдлэгээ ашиглан ихэнх тохиолдолд зөв илэрхийлэх ба заримдаа үнэлэлт дүгнэлт өгдөг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ашиглах чадвартай бөгөөд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийг уншиж ойлгосноо болон өөрийн бодол, үзэл санааг бүрэн илэрхийлдэг.
---	---	---	---	--

1.2.4. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. БИЧИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
4	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд энгийн ба нийлмэл өгүүлбэрээр, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийг зохион бичдэг, засан хянадаг болно.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийг хэлзүйн дүрэм, үгийн нөөцийг ашиглан бичдэг.
		Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд энгийн ба нийлмэл өгүүлбэр ашиглан асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий богино эхийг өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн найруулан бичдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийг хэлзүйн дүрэм, үгийн нөөцийг хязгаарлагдмал хүрээнд ашиглан дэмжлэгтэйгээр бичдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийг хэлзүйн дүрэм, үгийн нөөцийг зарим тохиолдолд ашиглан дэмжлэгтэйгээр бичдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийг хэлзүйн дүрэм, үгийн нөөцийг зарим тохиолдолд ашиглан дэмжлэгтэйгээр бичдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийг хэлзүйн дүрэм, үгийн нөөцийг ихэнх тохиолдолд зөв сонгон хэрэглэж бичдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд баримтат, баримтат бус, хялбаршуулсан эхийг хэлзүйн дүрэм, үгийн нөөцийг бүрэн зөв сонгон хэрэглэж бичдэг.

Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд энгийн ба нийлмэл өгүүлбэр ашиглан асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий богино эхийг өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн найруулан бичдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд энгийн ба нийлмэл өгүүлбэр ашиглан асуудал дэвшүүлсэн богино эхийг өөрийн санаа, үзэл бодлыг цөөн тохиолдолд илэрхийлэн дэмжлэгтэйгээр найруулан бичдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд энгийн ба нийлмэл өгүүлбэр ашиглан асуудал дэвшүүлсэн богино эхийг өөрийн санаа, үзэл бодлыг зарим тохиолдолд илэрхийлэн бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр найруулан бичдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд энгийн ба нийлмэл өгүүлбэр ашиглан асуудал дэвшүүлсэн богино эхийг өөрийн санаа, үзэл бодлыг ихэнх тохиолдолд илэрхийлэн эн найруулан бичдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд энгийн ба нийлмэл өгүүлбэр ашиглан асуудал дэвшүүлсэн богино эхийг өөрийн санаа, үзэл бодлыг бүрэн илэрхийлэн найруулан бичдэг.
---	---	---	--	--

1.2.5. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. ХЭЛНИЙ ХЭРЭГЛЭЭ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
5	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд судалсан хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ ялган таньж харилцан ярилцах, бичихдээ ашигладаг болно.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээ, үгийн сангийн мэдлэгээ ялган таньдаг.
		Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд хэлзүйн ба өгүүлбэрзүйн мэдлэгээ харилцан яриа болон богино эх зохион бичихдээ ашигладаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээ, үгийн сангийн мэдлэгээ ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүйн түвшинд дэмжлэгтэйгээр ашигладаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүйн түвшинд бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр ашигладаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүйн түвшинд зарим тохиолдолд зөв ашигладаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүйн түвшинд ихэнх тохиолдолд зөв ялган таньдаг.
Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд хэлзүйн ба өгүүлбэр зүйн мэдлэгээ харилцан яриа болон богино эх зохион бичихдээ ашигладаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд хэлзүйн ба өгүүлбэр зүйн мэдлэгээ харилцан яриа болон богино эх зохион бичихдээ цөөн тохиолдолд ашигладаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд хэлзүйн ба өгүүлбэр зүйн мэдлэгээ харилцан яриа болон богино эх зохион бичихдээ зарим тохиолдолд ашигладаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд хэлзүйн ба өгүүлбэр зүйн мэдлэгээ харилцан яриа болон богино эх зохион бичихдээ ихэнх тохиолдолд ашигладаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд хэлзүйн ба өгүүлбэр зүйн мэдлэгээ харилцан яриа болон богино эх зохион бичихдээ бүрэн ашигладаг.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. XI АНГИ /заавал судлах/**2.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН (СҮД)**

№	Суралцахуйн зорилтууд	Үнэлгээний нэгж	Суралцахуйн үр дүн
1	11.L1. Өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас гол санааг танил бус сэдвийн хүрээнд тодорхой дэмжлэгтэй сонсож ойлгох 11.L2. Өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианы дагалдах болон туслах санааг танил бус сэдвийн хүрээнд тодорхой дэмжлэгтэй сонсож ойлгох 11.L3. Өгүүлэгчийн асуудал дэвшүүлсэн дэлгэрэнгүй ярианаас зарим дагалдах санааг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд сонсож ойлгох 11.L4. Өгүүлэгчийн ярианаас далд санааг ерөнхий сэдвийн хүрээнд сонсож ойлгох 11.L5. Дэлгэрэнгүй ярианаас өгүүлэгчийн үзэл бодлыг ерөнхий сэдвийн өргөн хүрээнд бүрэн дэмжлэгтэй таньж ойлгох 11.L6. Өгүүлэгчийн санааг дэлгэрэнгүй ярианаас тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд бүрэн дэмжлэгтэй таамаглах 11.L7. Дэлгэрэнгүй хүүрнэлийг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд сонсож ойлгох 11.L8. Зарим төрлийн ярианы нийтлэг шинжийг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд үг, өгүүлбэр, эхийн түвшинд таних	Сонсох	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны өргөн сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн хүүрнэл болон дэлгэрэнгүй ярианаас далд болон төрөл бүрийн утга санааг сонсож ойлгох ба ялган таньдаг болно.
2	11.S1. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд албан ба албан бус үг хэллэг ялган хэрэглэх 11.S2. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд асуулт асууж утгыг дэмжлэгтэйгээр тодруулах 11.S3. Хосоор, багаар болон ангиар ажиллахдаа харилцааны түвшинд санаа бодлоо танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр илэрхийлэх 11.S4. Урьдаас төлөвлөөгүй ярианд өгүүлбэр болон эхийн түвшинд сэдвийн өргөн хүрээнд тодорхой хариулах 11.S5. Бусдын яриаг ерөнхий сэдвийн хүрээнд нэгтгэн дүгнэх 11.S6. Хосоор, багаар болон ангиар харилцах явцдаа өөрийн санааг бусдын санаа бодолтой уялдуулан тодорхой илэрхийлэх 11.S7. Дасгал даалгаврыг тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд бусадтай зөвшилцөх, ойлголцох, эрэмбэлэх, төлөвлөх, хамтран гүйцэтгэх 11.S8. Ерөнхий сэдвийн хүрээнд тохирох үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан ярих	Ярих	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны өргөн сэдвийн хүрээнд тохирсон үг хэллэг, энгийн ба нийлмэл өгүүлбэр ашиглан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлдэг, харилцдаг болно.

3	11.R1. Зарим дэлгэрэнгүй эхийн гол санааг сэдвийн ерөнхий хүрээнд уншаад ойлгох 11.R2. Зарим төрлийн эхийн туслах санааг танил бус, ерөнхий сэдвийн хүрээнд уншаад ойлгох 11.R3. Баримтат болон баримтат бус эхийг тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд сонирхон уншаад ойлгох 11.R4. Зарим төрлийн эхийн далд санааг тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд уншаад ойлгох 11.R5. Тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд бичгийн төрлийн нийтлэг шинжийг үг, өгүүлбэр, эхийн түвшинд уншаад таних 11.R6. Зарим эхийн утгыг тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд хам сэдвээс таамаглах 11.R7. Тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд зарим төрлийн эхээс зохиогчийн хандлага, санаа бодлыг уншаад таньж ойлгох 11.R8. Утгыг нягтлах, ойлголтоо бататгах зорилгоор ерөнхий сэдвийн хүрээнд хэвлэмэл болон цахим эх сурвалж ашиглах 11.R9. Асуудал дэвшүүлсэн зарим төрлийн эхийн дагалдах санааг тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд уншаад ойлгох 11.R10. Богино хэмжээний эхэд дэвшүүлсэн зөрчилт санааг тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд уншиж таних	Унших	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны өргөн сэдвийн хүрээнд төрөл бүрийн богино эхээс хэд хэдэн утга санааг ойлгон ялган таньдаг болно.
4	11.W1. Танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд бичих зүйлээ бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр бодох, төлөвлөх, бичих, засан сайжруулах 11.W2. Тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд бодит, зохиомжлон дүрсэлсэн өнгөрсөн үйл явдлын талаар тодорхой дэмжлэгтэйгээр бичих 11.W3. Тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд хувь хүний сэтгэгдэл, үзэл бодлын талаар тодорхой дэмжлэгтэйгээр бичих 11.W4. Ерөнхий сэдвийн хүрээнд учир шалтгаан, жишээ баримт, нотолгоог ашиглан асуудлыг үндэслэлтэй дэвшүүлэх, шаардлагатай үед дэмжлэг авна 11.W5. Тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд бичгийн зарим төрөлд тохирох хэв маяг, үг хэллэг болон өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан дэмжлэгтэйгээр бичих 11.W6. Тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд эхийн төрөлд тохирох загвар ашиглан бичих 11.W7. Тодорхой сэдвийн ерөнхий хүрээнд идэвхтэй хэрэглэгддэг үг хэллэгийг зөв бичих 11.W8. Тодорхой сэдвийн ерөнхий хүрээнд зарим эхэд цэг тэмдэглэгээг зөв хэрэглэх	Бичих	Сурагч нь нийгэм соёл, шинжлэх ухаан, ахуй амьдралын сэдвийн өргөн хүрээнд тохирох хэв маяг, үг хэллэг болон өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн бичдэг болно.

5	11.UЕ1. Use a range of abstract nouns, compound nouns and a limited range of complex noun phrases on a range of general and curricular topics. Use a range of uncountable and plural countable nouns after phrases of quantity such as a bottle/a piece/a cup/a slice +of... on a range of general and curricular topics. Use an increasing range of gerunds as subjects on a range of general and curricular topics 11.UЕ2. Use a range of quantifiers for countable and uncountable nouns and a range of noun structures qualifying uncountable nouns: 'a piece of, a bar of...' etc on a range of general and curricular topics 11.UЕ3. Use a growing range of comparative structures of adjectives including (not) as...as, so... as, like, less/more/much...than on a range of general and curricular topics 11.UЕ4. Use a range of determiners for countable and uncountable nouns including all (of), both (of), neither (of), either (of), none (of) on a range of general and curricular topics. 11.UЕ5. Use a range of subject and object questions. Use a range of questions including questions involving prepositions at what time, in which direction, from whose on a range of general and curricular topics. 11.UЕ6. Use a range of indefinite pronouns and quantitative pronouns including more, less, a few; Use possessive adjectives (my, your etc.) in contrast with possessive pronouns (mine, yours etc.) on a range of general and curricular topics 11.UЕ7. Use a range of simple perfect forms with time adverbials so far, lately, all my life. Use a range of past perfect forms on a range of general and curricular topics 11.UЕ8. Use will you...? For request and Shall we for suggestion. Use a range of future perfect forms on a range of general and curricular topics 11.UЕ9. Use a growing range of active and passive forms for perfect tenses (present, past and future) on a range of general and curricular topics 11.UЕ10. Use present continuous forms to express gradual changes on a range of general and curricular topics 11.UЕ11. Use a range of direct and indirect speech forms for statements, questions, commands, requests and suggestions; and some introductory words: say, ask, tell, suggest, and recommend on a range of general and curricular topics 11.UЕ12. Use a range of prepositions preceding nouns and adjectives in prepositional phrases. Use a growing range of dependent prepositions following nouns and adjectives. Use dependent prepositions following verbs on a range of general and curricular topics 11.UЕ13. Use a range of modal forms for a range of functions: to be supposed to for obligation, to be allowed to for permission, and mustn't and not to be allowed to for prohibition on a range of general and curricular topics 11.UЕ14. Use an increasing range of comparative degree adverb structures (not) as quickly as, more/less quickly as with regular and irregular adverbs on a range of general and curricular topics 11.UЕ15. Use prepositional verbs and phrasal verbs on a range of general and curricular topics. 11.UЕ16. Use a growing range of conjunctions of contrast (although, even though, whereas) and purpose (so that, to) on a growing range of general and curricular topics 11.UЕ17. Use a range of relative clauses including who, which, that, where, when and why on a range of general and curricular topics	Хэлний хэрэглээ	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны өргөн сэдвийн хүрээнд судалсан хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ ялган таньж харилцан ярилцах, найруулан бичихдээ хэрэглэдэг болно.
---	--	-----------------	---

2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

2.2.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. СОНСОХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1.	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны өргөн сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн хүүрнэл болон дэлгэрэнгүй ярианаас далд болон төрөл бүрийн утга санааг сонсож ойлгох ба ялган таньдаг болно.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хүүрнэл болон дэлгэрэнгүй ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг ялган таньдаг.
		Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хүүрнэл болон дэлгэрэнгүй яриаг сонсож ойлгосноо илэрхийлдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хүүрнэл болон дэлгэрэнгүй ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг ялган таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хүүрнэл болон дэлгэрэнгүй ярианаас гол санаа болон зарим дагалдах санааг таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хүүрнэл болон ярианаас гол болон дагалдах, далд санааг зарим тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон ярианаас гол, дагалдах, далд санааг ихэнх тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг бүрэн ялган таньдаг.
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хүүрнэл болон дэлгэрэнгүй яриаг сонсож ойлгосноо илэрхийлдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон яриаг түлхүүр үгийн тусламжтайгаар ойлгосноо илэрхийлэхийг оролддог.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон яриаг ойлгосноо илэрхийлэхийг оролддог.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон яриаг ойлгосноо амаар болон бичгээр илэрхийлдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон яриаг бүрэн ойлгох ба ойлгосноо амаар болон бичгээр зөв, цэгцтэй илэрхийлдэг.

2.2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. ЯРИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
2.	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны өргөн сэдвийн хүрээнд тохирсон үг хэллэг, энгийн ба нийлмэл өгүүлбэр ашиглан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлдэг, харилцдаг болно.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд идэвхтэй болон идэвхгүй үгийн нөөц, үг хэллэг, энгийн ба нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг ашигладаг.
		Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд өөрийн үзэл бодлыг илэрхийлдэг ба бусдын санаа бодлыг дүгнэн харилцдаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд идэвхтэй болон идэвхгүй үгийн нөөц, үг хэллэг, энгийн ба нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд зарим идэвхтэй болон идэвхгүй үг хэллэг, ихэвчлэн энгийн өгүүлбэрийн бүтцийг дэмжлэгтэйгээр ашиглан харилцдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд идэвхтэй болон идэвхгүй үгийн нөөц, үг хэллэгийн хэрэглээ дутмаг, энгийн өгүүлбэрийн бүтцийг ихэвчлэн ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд идэвхтэй болон идэвхгүй үг, зорилготоо нийцсэн үг хэллэгийн тодорхой нөөцтэй, энгийн ба нийлмэл өгүүлбэр, түүнд тохирох холбоос бүхий бүтцийг ихэвчлэн зөв ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд идэвхтэй болон идэвхгүй үг, зорилготоо нийцсэн үг хэллэгийн арвин нөөцтэй, энгийн ба нийлмэл өгүүлбэр, түүнд тохирох холбоос бүхий бүтцийг зөв оновчтой ашигладаг.
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд өөрийн үзэл бодлыг илэрхийлдэг ба бусдын санаа бодлыг дүгнэн харилцдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд өөрийн үзэл бодлыг ихэнх тохиолдолд энгийн хэлбэрээр илэрхийлдэг болон бусдын яриаг ерөнхийлэн дүгнэхийг оролддог.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд өөрийн үзэл бодлыг энгийн хэлбэрээр илэрхийлдэг болон бусдын яриаг ерөнхийлэн дүгнэн харилцдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд өөрийн үзэл бодлыг илэрхийлдэг болон бусдын санааг дүгнэж, үнэлэлт өгч харилцдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд өөрийн үзэл бодлыг чөлөөтэй илэрхийлдэг болон бусдын санааг оновчтой дүгнэж, үнэлэлт өгч харилцдаг.

2.2.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. УНШИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
3	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны өргөн сэдвийн хүрээнд төрөл бүрийн богино эхээс хэд хэдэн утга санааг ойлгон ялган таньдаг болно.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн богино эхийн гол, дагалдах, далд санаа болон зохиогчийн санааг ялган таньдаг.
		Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд уншсан зүйлийн талаар ойлгосноо болон өөрийн бодол, үзэл санааг үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ашиглан илэрхийлдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн богино эхийн гол, дагалдах, далд санаа болон зохиогчийн санааг ялган таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн богино эхийн гол, дагалдах, далд санаа болон зохиогчийн санаа зүйлийн агуулыг дэмжлэгтэйгээр тодорхойлдог.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн богино эхийн гол, дагалдах, далд санаа болон зохиогчийн санааг зарим тохиолдолд таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн богино эхийн гол, дагалдах, далд санаа болон зохиогчийн санааг ихэнх тохиололд ялган таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн богино эхийн гол, дагалдах, далд санаа болон зохиогчийн санааг бүрэн зөв ялган таньдаг.

Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд уншсан зүйлийн талаар ойлгосноо болон өөрийн бодол, үзэл санааг үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ашиглан илэрхийлдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ашиглах чадвар дутмаг бөгөөд уншсан зүйлийн талаар ойлгосноо болон өөрийн бодол, үзэл санааг дэмжлэгтэйгээр илэрхийлдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ашиглах чадвар дунд зэрэг бөгөөд уншсан зүйлийн талаар ойлгосноо болон өөрийн бодол, үзэл санааг илэрхийлэхийг хичээдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд уншсан зүйлийн талаар ойлгосноо болон өөрийн бодол, үзэл санааг хэл зүйн мэдлэгээ ашиглан ихэнх тохиолдолд зөв илэрхийлэх ба заримдаа үнэлэлт дүгнэлт өгдөг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд уншсан зүйлийн талаар ойлгосноо болон өөрийн бодол, үзэл санааг хэл зүйн мэдлэгээ зөв ашиглан цэгцтэй, бусдад ойлгомжтой илэрхийлэн үнэлэлт өгдөг.
---	---	---	---	---

2.2.4. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. БИЧИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
4	Сурагч нь нийгэм соёл, шинжлэх ухаан, ахуй амьдралын сэдвийн өргөн хүрээнд тохирох хэв маяг, үг хэллэг болон өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн бичдэг болно.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг хэлзүйн дүрэм, үгийн нөөцийг ашиглан бичдэг.
		Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг загварын дагуу бичихдээ өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн найруулан бичдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг хэлзүйн дүрэм, үгийн нөөцийг ашиглан бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд эхийн сэдэвт тохирсон үг хэллэг, хэл зүйн бүтцийг хязгаарлагдмал хүрээнд дэмжлэгтэйгээр бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус эхийн сэдэвт тохирсон үг хэллэг, хэл зүйн бүтцийг зарим тохиолдолд зөв хэрэглэдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, эхийн сэдэвт тохирсон үг хэллэг, хэл зүйн бүтцийг ихэнх тохиолдолд зөв сонгон хэрэглэдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийн сэдэвт тохирсон оновчтой үг хэллэг, хэл зүйн бүтцийг зөв сонгон хэрэглэдэг.
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг загварын дагуу бичихдээ өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн найруулан бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг загварын дагуу бичихдээ цөөн тооны энгийн өгүүлбэрээр санаагаа илэрхийлэн бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг загварын дагуу энгийн голдуу өгүүлбэрээр өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэхдээ өгөгдсөн агуулга, хэв маяг, үгийн тоог баримжаалан бичихийг хичээдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг загварын дагуу бичихдээ өгөгдсөн агуулга, хэв маяг, үгийн тоог баримжаалан энгийн болон нийлмэл өгүүлбэрээр найруулан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг загварын дагуу бичихдээ өгөгдсөн агуулга, хэв маяг, үгийн тоог баримтлан энгийн болон нийлмэл өгүүлбэрээр цэгцтэй, учир шалтгааны дараалалтай найруулан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн бичдэг.

2.2.5. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. ХЭЛНИЙ ХЭРЭГЛЭЭ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
5	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны өргөн сэдвийн хүрээнд судалсан хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ ялган таньж харилцан ярилцах, найруулан бичихдээ хэрэглэдэг болно.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ ялган таньдаг.
		Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ харилцан ярилцах, найруулан бичихдээ ашигладаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ ялган таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүйн түвшинд дэмжлэгтэйгээр ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүйн түвшинд бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүйн түвшинд зарим тохиолдолд зөв ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүйн түвшинд ихэнх тохиолдолд зөв ялган таньдаг.
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ харилцан ярилцах, найруулан бичихдээ ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүйн түвшинд аман ба бичгийн хэл найруулга бүхий зарим үгийн нөөц, өгүүлбэрийн бүтцийг дэмжлэгтэйгээр ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүйн түвшинд аман ба бичгийн хэл найруулга бүхий зарим үгийн нөөц, өгүүлбэрийн бүтцийг бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр ашиглаж харилцдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүйн түвшинд зорилготоо нийцүүлэн тохирох аман ба бичгийн хэл найруулга бүхий зарим үгийн нөөц, өгүүлбэрийн бүтцийг харилцахдаа ашиглаж чаддаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүйн түвшинд зорилготоо нийцүүлэн тохирох аман ба бичгийн хэл найруулга бүхий үгийн нөөц, өгүүлбэрийн бүтцийг харилцаандаа өргөн ашиглаж чаддаг.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. XII АНГИ /заавал судлах/**3.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН (СҮД)**

№	Суралцахуйн зорилтууд	Үнэлгээний нэгж	Суралцахуйн үр дүн
1	12.L1. Өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас гол санааг танил бус сэдвийн хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэй сонсож ойлгох 12.L2. Өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас дагалдах болон туслах санааг танил бус сэдвийн хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэй сонсож ойлгох 12.L3. Өгүүлэгчийн асуудал дэвшүүлсэн ярианы дагалдах санааг танил бус сэдвийн хүрээнд сонсож ойлгох 12.L4. Өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас далд санааг танил бус сэдвийн хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэй сонсож ойлгох 12.L5. Танил бус сэдвийн хүрээнд дэлгэрэнгүй яриа болон зарим энгийн ярианаас өгүүлэгчийн хандлага, үзэл бодлыг бага зэргийн дэмжлэгтэй таньж ойлгох 12.L6. Дэлгэрэнгүй ярианаас өгүүлэгчийн санааг танил бус сэдвийн хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэй таамаглах 12.L7. Дэлгэрэнгүй хүүрнэлийг танил бус сэдвийн хүрээнд сонсож ойлгох 12.L8. Олон төрлийн ярианы нийтлэг шинжийг танил бус сэдвийн хүрээнд үг, өгүүлбэр эхийн түвшинд таних	Сонсох	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон ярианаас төрөл бүрийн утга санааг сонсоод ялган таньдаг ба ойлгосноо илэрхийлдэг болно.
2	12.S1. Танил бус сэдвийн хүрээнд албан ба албан бус үг хэллэг ялган хэрэглэх 12.S2. Танил бус сэдвийн хүрээнд асуулт тавьж утгыг тодруулах 12.S3. Хосоор, багаар болон ангиар ажиллахдаа харилцааны түвшинд санал бодлоо танил бус сэдвийн хүрээнд илэрхийлэх 12.S4. Урьдаас төлөвлөөгүй ярианд өгүүлбэр болон эхийн түвшинд ерөнхий сэдвийн хүрээнд дэлгэрэнгүй хариулах 12.S5. Бусдын яриаг танил ба танил бус хүрээнд нэгтгэн дүгнэх 12.S6. Хосоор, багаар болон ангиар харилцах явцдаа өөрийн санаа бодлыг бусдын санаа бодолтой уялдуулан дэлгэрэнгүй илэрхийлэх 12.S7. Тодорхой сэдвийн өргөн хүрээнд бусадтай ойлголцож зөвшилцөн таамаглал дэвшүүлэх 12.S8. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд сэдэвт тохирох үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан ярих	Ярих	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн хүрээнд судалсан албан ба албан бус үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан өөрийн санаа үзэл бодлыг илэрхийлдэг, харилцдаг болно.

3	12.R1. Дэлгэрэнгүй эхийн гол санааг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд уншаад ойлгох 12.R2. Зарим төрлийн дэлгэрэнгүй эхийн туслах санааг танил бус сэдвийн хүрээнд уншаад ойлгох 12.R3. Баримтат болон баримтат бус эхийг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд сонирхон уншиж ойлгох 12.R4. Зарим төрлийн эхийн далд санааг ерөнхий сэдвийн хүрээнд уншаад ойлгох 12.R5. Сэдвийн ерөнхий хүрээнд дэлгэрэнгүй эхээс зохиогчийн санаагаа илэрхийлэхэд ашигласан хэлний хэрэглүүрийг уншаад таних 12.R6. Зарим эхийн утгыг сэдвийн ерөнхий хүрээнд хам сэдвээс таамаглах 12.R7. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд зарим төрлийн эхээс зохиогчийн хандлага, санаа бодлыг уншаад таньж ойлгох 12.R8. Утгыг нягтлах, ойлголтоо бататгах зорилгоор танил ба танил сэдвийн хүрээнд хэвлэмэл болон цахим эх сурвалж ашиглах 12.R9. Асуудал дэвшүүлсэн зарим төрлийн эхийн дагалдах санааг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд уншаад ойлгох 12.R10. Богино хэмжээний эхэд дэвшүүлсэн зөрчилт санааг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд уншиж таних	Унших	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн хүрээнд танил ба танил бус дэлгэрэнгүй эхээс төрөл бүрийн утга санааг ялган таньж, ойлгодог болно.
4	12.W1. Сэдвийн ерөнхий хүрээнд бичих зүйлээ бага зэргийн дэмжлэгтэй бодох, төлөвлөх, бичих, засан сайжруулах 12.W2. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд бодит, зохиомжлон дүрсэлсэн өнгөрсөн үйл явдлын талаар бага зэргийн дэмжлэгтэй бичих 12.W3. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд хувь хүний сэтгэгдэл, үзэл бодлын талаар бага зэргийн дэмжлэгтэй бичих 12.W4. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд учир шалтгаан, жишээ баримт, нотолгоог ашиглан асуудлыг үндэслэлтэй дэвшүүлэх, шаардлагатай үед дэмжлэг авна 12.W5. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд бичгийн тодорхой төрөлд тохирох хэв маяг, үг хэллэг болон өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан тодорхой дэмжлэгтэй бичих 12.W6. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд эхийн төрөлд тохирох загвар ашиглан бичих 12.W7. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд идэвхтэй хэрэглэгддэг үг хэллэгийг зөв бичих 12.W8. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд тодорхой эхэд цэг тэмдэглэгээг зөв хэрэглэх	Найруулан бичих	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн хүрээнд тохирох хэв маяг, албан ба албан бус үг хэллэг болон өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн найруулан бичдэг болно.

5	12.UЕ1. Use an increasing range of complex noun phrases on a growing range of general and curricular topics. Use a range of uncountable and plural countable nouns with phrases of quantity such as some, any, a lot of, a few, a little on a growing range of general and curricular topics 12.UЕ2. Use a range of quantifiers for countable and uncountable nouns and a range of structures qualifying uncountable nouns: a carton of, a slice of, a cup of etc on a wide range of general and curricular topics 12.UЕ3. Use a growing range of adjectives ending with –ed/-ing and comparative adjectives less, the least/the most...of/in, the + comparative..., the + comparative on a wide range of general and curricular topics 12.UЕ4. Use a growing range of subject and object questions, use a range of questions involving prepositions about what, for what, what about, how about on a wide range of general and curricular topics 12.UЕ5. Use a growing range of present simple active and passive forms Use a growing range of past simple active and passive forms Use a growing range of future simple active and passive forms on a wide range of general and curricular topics 12.UЕ1. Use an increasing range of complex noun phrases on a growing range of general and curricular topics. Use a range of uncountable and plural countable nouns with phrases of quantity such as some, any, a lot of, a few, a little on a growing range of general and curricular topics 12.UЕ2. Use a range of quantifiers for countable and uncountable nouns and a range of structures qualifying uncountable nouns: a carton of, a slice of, a cup of etc on a wide range of general and curricular topics 12.UЕ3. Use a growing range of adjectives ending with –ed/-ing and comparative adjectives less, the least/the most...of/in, the + comparative..., the + comparative on a wide range of general and curricular topics 12.UЕ4. Use a growing range of subject and object questions, use a range of questions involving prepositions about what, for what, what about, how about on a wide range of general and curricular topics 12.UЕ5. Use a growing range of present simple active and passive forms Use a growing range of past simple active and passive forms Use a growing range of future simple active and passive forms on a wide range of general and curricular topics 12.UЕ6. Use a growing range of present continuous forms to express gradual changes on a wide range of general and curricular topics 12.UЕ7. Use a growing range of present perfect simple active and passive forms with time adverbials recently, in the last few days, for ages Use a growing range of past perfect simple forms in narrative and reported speech Use a growing range of future perfect simple active and passive forms on a wide range of general and curricular topics	Хэлний хэрэглээ	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн хүрээнд судалсан хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ харилцан ярилцах, найруулан бичихдээ оновчтой ашигладаг болно. (Үргэлжлэл ард бий)
---	---	-----------------	--

12.UЕ8. Use a wide range of direct and indirect speech forms for statements and questions; and some introductory words: say, ask, and tell on a wide range of general and curricular topics 12.UЕ9. Use a limited range of comparative degree adverb structures less likely, more likely, as quickly as on a growing range of general and curricular topics 12.UЕ10. Use a range of modal forms for a range of functions: ought to, had better and might for advice on a growing range of general and curricular topics Use passive modals: can be done, must be done, have to be done 12.UЕ11. Use a growing range of dependent prepositions following nouns and adjectives Use dependent prepositions following verbs Use a growing range of phrasal verbs on a growing range of general and curricular topics 12.UЕ12. Use a growing range of gerund as subject Use gerund forms after a broad range of verbs and prepositions Use infinitive forms as usage of purpose; after a growing range of verbs and adjectives on a wide range of general and curricular topics 12.UЕ13. Use a wide range of conjunctions of time (when, while, after, before) and reasons (due to, due to the fact that, because, because of) on a wide range of general and curricular topics. Using transition words: ordering, adding, contrasting, explaining, reinforcing, summing up points 12.UЕ14. Use if/unless in first, second and third conditional clauses Use a range of defining and non-defining relative clauses with who, which, that, where, when on a range of general and curricular topics 12.UЕ15. Use a growing range of prepositional phrases 12.UЕ16. Use a range of conjunctions including 'so that, in order to' to indicate purpose, although, while, whereas to contrast on a range of general and curricular topics 12.UЕ17. Use an increasing range of if/if only /wish in third conditional structures Use a growing range of relative clauses including why clauses Use a limited range of relative clauses including with prepositions from where, to whom on a range of general and curricular topics	Хэлний хэрэглээ	(Үргэлжлэл урд бий) Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн хүрээнд судалсан хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ харилцан ярилцах, найруулан бичихдээ оновчтой ашигладаг болно.
--	------------------------	--

3.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

3.2.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. СОНСОХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон ярианаас төрөл бүрийн утга санааг сонсоод ялган таньдаг ба ойлгосноо илэрхийлдэг болно.	Судалсан дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг ялган таньдаг.
		Судалсан дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон яриаг сонсож ойлгосноо амаар болон бичгээр илэрхийлдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг ялган таньдаг.	Судалсан дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд хүүрнэл, ярианаас гол, дагалдах санааг дэмжлэгтэйгээр таамаглан таньдаг.	Судалсан дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд хүүрнэл, ярианаас гол, дагалдах, далд санааг түлхүүр үгсийг ашиглан зөв таамаглан ялган таньдаг.	Судалсан дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл, ярианаас гол, дагалдах, далд санааг ихэнх тохиолдолд таамаглан ялган таньдаг.	Судалсан дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл, ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг бүрэн таамаглан тодорхойлж ялган таньдаг.
Судалсан дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон яриаг сонсож ойлгосноо амаар болон бичгээр илэрхийлдэг.	Судалсан дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон яриан дахь мэдээллийг дэмжлэгтэйгээр боловсруулан ойлгосноо энгийн үг хэллэг, богино өгүүлбэрээр илэрхийлдэг.	Судалсан дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон яриан дахь мэдээллийг тодорхой хэмжээнд хүлээн авч боловсруулан ойлгосноо түлхүүр үг, богино болон энгийн өгүүлбэрээр илэрхийлдэг.	Судалсан дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон яриан дахь мэдээллийг хүлээн авч ойлгосноо яриа болон бичгээр тохирох үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ихэнх тохиолдолд зөв ашиглан илэрхийлдэг.	Судалсан дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй хүүрнэл болон яриан дахь мэдээллийг бүрэн хүлээн авч ойлгосноо яриа болон бичгээр тохирох үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ашиглан энгийн ба нийлмэл өгүүлбэрээр зөв илэрхийлдэг.

3.2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. ЯРИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
2	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн хүрээнд судалсан албан ба албан бус үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан өөрийн санаа үзэл бодлыг илэрхийлдэг, харилцдаг болно.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд, баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар ярихдаа тохирох албан ба албан бус хэл найруулгын үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашигладаг.
		Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд, баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар ярихдаа өөрийн үзэл бодлыг илэрхийлэх ба бусадтай санаа бодлоо хуваалцан харилцдаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд, баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар ярихдаа тохирох албан ба албан бус хэл найруулгын үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар ярихдаа цөөн тооны албан бус үг хэллэг, энгийн өгүүлбэрийн бүтцийг ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар ярихдаа тодорхой тооны албан ба албан бус үг хэллэг, энгийн өгүүлбэрийн бүтцийг ихэвчлэн ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар ярихдаа албан ба албан бус хэл найруулгын зохих үг хэллэг, өгүүлбэрийн энгийн ба нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг ихэнх тохиолдолд ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар ярихдаа албан ба албан бус хэл найруулгын төрөл бүрийн үг хэллэг, энгийн ба нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг зөв ашигладаг.
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд, баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар ярихдаа өөрийн үзэл бодлыг илэрхийлэх ба бусадтай санаа бодлоо хуваалцан харилцдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд, баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар өөрийн үзэл бодлыг дэмжлэгтэйгаар илэрхийлдэг ба бусдаас энгийн асуулт асуудаг, асуултад энгийн үг хэллэг, богино өгүүлбэрээр хариулдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд, баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар өөрийн үзэл бодлыг өөрийн үзэл бодлыг тодорхой хэмжээнд илэрхийлж харилцах ба бусдаас асуулт асуудаг, асуултад энгийн өгүүлбэрээр гол төлөв хариулдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд, баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар өөрийн үзэл бодлыг ихэнх тохиолдолд төвөггүй ярьж илэрхийлэх ба бусадтай харилцахдаа тохирох асуулт асуудаг, асуултад төвөггүй тодорхой хариулдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд, баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар өөрийн үзэл бодлыг чөлөөтэй ярьж илэрхийлэх ба бусадтай харилцахдаа тэдний санааг нэгтгэн дүгнэн, санал дэвшүүлэн харилцдаг бусдаас оновчтой асуулт асуудаг, асуултад бүрэн хариулдаг.

3.2.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. УНШИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
3	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн хүрээнд танил ба танил бус дэлгэрэнгүй эхээс төрөл бүрийн утга санааг ялган таньж, ойлгодог болно.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн гол, дагалдах санаа болон зохиогчийн санаа бодлыг ялган таньдаг.
		Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийг уншаад ойлгосноо амаар болон бичгээр илэрхийлдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн гол, дагалдах санаа болон зохиогчийн санаа бодлыг ялган таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн гол, дагалдах санаа болон зохиогчийн санаа бодлыг дэмжлэгтэйгээр таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн гол ба дагалдах санааг зарим тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн гол, дагалдах санаа болон зохиогчийн санаа бодлыг ихэнх тохиолдолд зөв ялган таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн гол, дагалдах санаа болон зохиогчийн санаа бодлыг бүрэн зөв ялган таньдаг.
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийг уншаад ойлгосноо амаар болон бичгээр илэрхийлдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн утгыг хам сэдвээс дэмжлэгтэйгээр тааварлан уншиж ойлгон санаагаа амаар болон бичгээр илэрхийлэхийг оролддог.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн мэдээллийг боловсруулах ойлгосноо идэвхтэй үгийн нөөцөө ашиглан ихэвчлэн энгийн өгүүлбэрээр илэрхийлдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн мэдээллийг уншиж ойлгон ойлгосноо яриа болон бичгээр тодорхой үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ашиглан ихэнх тохиолдолд энгийн ба нийлмэл өгүүлбэрээр зөв илэрхийлдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн мэдээллийг бүрэн уншиж ойлгон ойлгосноо яриа болон бичгээр тохирох үгийн нөөц, хэл зүйн мэдлэгээ ашиглан энгийн ба нийлмэл өгүүлбэрээр зөв илэрхийлдэг.

3.2.4. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. БИЧИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
4	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн хүрээнд тохирох хэв маяг, албан ба албан бус үг хэллэг болон өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн найруулан бичдэг болно.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийг сэдэвт тохирсон загварын дагуу албан ба албан бус хэл найруулгын үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан бичдэг.
		Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийг загварын дагуу өөрийн санаа, үзэл бодлыг дэлгэрэнгүй найруулан бичдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийг сэдэвт тохирсон загварын дагуу албан ба албан бус хэл найруулгын үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар сэдэвт тохирох үг хэллэг, хэл зүйн бүтцийг дэмжлэгтэйгээр хэрэглэн бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар эхийн сэдэвт тохирсон албан ба албан бус хэл найруулгын зарим үг хэллэг, хэл зүйн бүтцийг ашиглан бичихийг хичээдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн сэдэвт тохирсон албан ба албан бус хэл найруулгын үг хэллэг, хэл зүйн бүтцийг сонгож бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн сэдэвт тохирсон албан бус хэл найруулгын төрөл бүрийн үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ихэнх тохиолдолд оновчтой зөв сонгож бичдэг.
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийг загварын дагуу өөрийн санаа, үзэл бодлыг дэлгэрэнгүй найруулан бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат бус үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эх зохион өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэхдээ загварын дагуу өгөгдсөн агуулга, хэв маягт тохируулан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн бичихийг оролддог.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эх зохион өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэхдээ загварын дагуу өгөгдсөн агуулга, хэв маяг, үгийн тооны хэмжээнд тохируулан тодорхой дэс дараалалтай, найруулан бичихийг хичээдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эх зохион өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэхдээ загварын дагуу өгөгдсөн агуулга, хэв маяг, үгийн тооны хэмжээнд тохируулан учир шалтгааны тодорхой дэс дараалалтай, найруулан бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат бус үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эх зохион өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэхдээ загварын дагуу өгөгдсөн агуулга, хэв маяг, үгийн тооны хэмжээнд тохируулан учир шалтгааны дэс дараалалтай, цэгцтэй дэлгэрэнгүй найруулан бичдэг.

3.2.5. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. ХЭЛНИЙ ХЭРЭГЛЭЭ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
5	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн хүрээнд судалсан хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ харилцан ярилцах, найруулан бичихдээ оновчтой ашигладаг болно.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ танил ба танил бус нөхцөлд оновчтой ялган таньдаг (Нэр үг, төлөөний нэр, хувиргал хэрэглээ Хавсрал нэрийн хувиргал, хэрэглээ Үйл хавсралын хувиргал, хэрэглээ Үйл үгийн хэлбэрүүд, хэрэглээ Баймж үгийн хэлбэр, хэрэглээ Угтвар үгийн хэрэглээ)
		Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ танил ба танил бус нөхцөлд харилцах болон бичихдээ оновчтой ашигладаг (Нэр үг, төлөөний нэр, хувиргал хэрэглээ Хавсрал нэрийн хувиргал, хэрэглээ Үйл хавсралын хувиргал, хэрэглээ Үйл үгийн хэлбэрүүд, хэрэглээ Баймж үгийн хэлбэр, хэрэглээ Угтвар үгийн хэрэглээ)

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ танил ба танил бус нөхцөлд харилцах болон бичихдээ ялган таньдаг. (Нэр үг, төлөөний нэр, хувиргал хэрэглээ Хавсрал нэрийн хувиргал, хэрэглээ Үйл хавсралын хувиргал, хэрэглээ Үйл үгийн хэлбэрүүд, хэрэглээ Баймж үгийн хэлбэр, хэрэглээ Угтвар үгийн хэрэглээ)	Судалсан танил сэдвийн өргөн хүрээнд харилцах болон бичихдээ хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүй, эхийн түвшинд дэмжлэгтэйгээр ялгадаг.	Судалсан танил сэдвийн өргөн хүрээнд харилцах болон бичихдээ хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүй, эхийн түвшинд дэмжлэгтэй ба бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр ялган таньдаг.	Судалсан танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд харилцах болон бичихдээ хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүй, эхийн түвшинд зарим тохиолдолд оновчтой ялган таньдаг.	Судалсан танил танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд харилцах болон бичихдээ хэлзүйн дүрмийг үгийн сан, үгзүй, өгүүлбэрзүй, эхийн түвшинд ихэнх тохиолдолд зөв оновчтой ялган таньдаг.

Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ танил ба танил бус нөхцөлд харилцах болон бичихдээ зөв ашигладаг. (Нэр үг, төлөөний нэр, хувиргал хэрэглээ Хавсрал нэрийн хувиргал, хэрэглээ Үйл хавсралын хувиргал, хэрэглээ Үйл үгийн хэлбэрүүд, хэрэглээ Баймж үгийн хэлбэр, хэрэглээ Угтвар үгийн хэрэглээ)	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ ихэнх танил ба танил бус нөхцөлд бусадтай харилцах болон бичихдээ дэмжлэгтэй ашигладаг боловч алдаа их гаргадаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ зарим танил ба танил бус нөхцөлд бусадтай харилцах болон бичихдээ ашигладаг боловч нэлээд алдаа гаргадаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ танил ба зарим танил бус нөхцөлд бусадтай харилцах болон бичихдээ ашигладаг боловч тодорхой хэмжээнд алдаа гаргадаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд хэлзүйн хэрэглээний мэдлэгээ танил ба танил бус нөхцөлд бусадтай харилцах болон бичихдээ ихэнх тохиолдолд зөв ашигладаг.
--	---	--	---	--

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. Х АНГИ /сонгон судлах/**4.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН (СҮД)**

№	Суралцахуйн зорилтууд	Үнэлгээний нэгж	Суралцахуйн үр дүн
1	10.L1. Өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас гол санааг ерөнхий сэдвийн хүрээнд бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр сонсож ойлгох 10.L2. Өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас дагалдах болон туслах санааг сэдвийн ерөнхий хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр сонсож ойлгох 10.L3. Өгүүлэгчийн асуудал дэвшүүлсэн дэлгэрэнгүй ярианаас зарим дагалдах санааг ерөнхий сэдвийн хүрээнд сонсож ойлгох 10.L4. Өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй ярианаас далд санааг ерөнхий сэдвийн хүрээнд сонсож ойлгох 10.L5. Дэлгэрэнгүй ярианаас өгүүлэгчийн үзэл бодлыг ерөнхий сэдвийн өргөн хүрээнд бүрэн дэмжлэгтэй таньж ойлгох 10.L6. Өгүүлэгчийн санааг дэлгэрэнгүй ярианаас сэдвийн хязгаарлагдмал хүрээнд бүрэн дэмжлэгтэй таамаглах 10.L7. Дэлгэрэнгүй хүүрнэлийг ерөнхий сэдвийн хүрээнд бага зэрэг дэмжлэгтэй сонсож ойлгох 10.L8. Олон төрлийн ярианы нийтлэг шинжийг ерөнхий сэдвийн хүрээнд үг, өгүүлбэр, эхийн түвшинд ялгаж сонсох	Сонсох Mid A2+	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд дагалдах болон туслах санааг сэдвийн ерөнхий хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр сонсож ойлгох дэлгэрэнгүй ,асуудал дэвшүүлсэн ярианаас төрөл бүрийн утга санааг сонсож ойлгох ба ялган таньдаг болно.
2	10.S1. Албан ба албан бус үг хэллэгийг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэй ялган хэрэглэх 10.S2. Танил сэдвийн хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр асуулт асууж утгыг тодруулах 10.S3. Танил сэдвийн хүрээнд санал бодлоо харилцааны түвшинд бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр илэрхийлэх 10.S4. Урьдаас төлөвлөөгүй ярианд өгүүлбэр болон эхийн түвшинд танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр дэлгэрэнгүй хариулах 10.S5. Бусдын яриаг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр нэгтгэн дүгнэх 10.S6. Хосоор, багаар болон англиар харилцах явцдаа өөрийн санааг бусдын санаа бодолтой уялдуулан бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр тодорхой илэрхийлэх	Ярих Mid A2+	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд албан ба албан бус үг хэллэг бүхий өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэх, бусадтай харилцан ярилцдаг болно.

4.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

4.2.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. СОНСОХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1.	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд дагалдах болон туслах санааг сэдвийн ерөнхий хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр сонсож ойлгох дэлгэрэнгүй, асуудал дэвшүүлсэн ярианаас төрөл бүрийн утга санааг сонсож ойлгох ба ялган таньдаг болно.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй, асуудал дэвшүүлсэн ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг ялган таньдаг.
		Судалсан танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй, асуудал дэвшүүлсэн яриаг сонсож ойлгосноо илэрхийлдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй, асуудал дэвшүүлсэн ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй, асуудал дэвшүүлсэн ярианаас голба дагалдах санаа болон өгүүлэгчийн зарим санааг ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй асуудал дэвшүүлсэн ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг зарим тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй, асуудал дэвшүүлсэн ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг ихэнх тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй, асуудал дэвшүүлсэн ярианаас гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санааг бүрэн ялган таньдаг.
Судалсан танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй, асуудал дэвшүүлсэн яриаг сонсож ойлгосноо илэрхийлдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд дэлгэрэнгүй, асуудал дэвшүүлсэн яриаг түлхүүр үгийн тусламжтайгаар ойлгосноо цөөн тохиолдолд илэрхийлдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй, асуудал дэвшүүлсэн яриаг сонсож ойлгосноо зарим тохиолдолд илэрхийлдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй, асуудал дэвшүүлсэн яриаг сонсож ойлгосноо амаар болон бичгээр ихэнх тохиолдолд илэрхийлдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өгүүлэгчийн дэлгэрэнгүй, асуудал дэвшүүлсэн яриаг сонсож бүрэн ойлгох ба ойлгосноо амаар болон бичгээр зөв, цэгцтэй илэрхийлдэг.

4.2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. ЯРИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
2.	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил бус сэдвийн хүрээнд албан ба албан бус үг хэллэг бүхий өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэх, бусадтай харилцан ярилцдаг болно.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд албан ба албан бус үг хэллэг, нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан харилцдаг.
		Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өөрийн санаа, үзэл бодлоо батлан илэрхийлдэг, бусадтай мэдээлэл солилцдог ба өөрийн санааг бусдын санаа бодолтой уялдуулан илэрхийлдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд албан ба албан бус үг хэллэг, нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан харилцдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр албан ба албан бус үг хэллэг, энгийн болон нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг цөөн тохиолдолд ашиглан харилцдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд албан ба албан бус үг хэллэг, энгийн болон нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг зарим тохиолдолд ашиглан харилцдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд албан ба албан бус үг хэллэг, энгийн болон нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг ихэнх тохиолдолд ашиглан харилцдаг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд албан ба албан бус үг хэллэг, энгийн болон нийлмэл өгүүлбэрийн бүтцийг зөв оновчтой ашиглан харилцдаг.
Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өөрийн санаа, үзэл бодлоо батлан илэрхийлдэг, бусадтай мэдээлэл солилцдог ба өөрийн санааг бусдын санаа бодолтой уялдуулан илэрхийлдэг.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өөрийн санаа, үзэл бодлоо батлан илэрхийлдэг, бусадтай мэдээлэл солилцдог ба өөрийн санааг бусдын санаа бодолтой уялдуулан бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр цөөн тохиолдолд илэрхийлэн солилцдог.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өөрийн санаа, үзэл бодлоо батлан илэрхийлдэг, бусадтай мэдээлэл солилцдог ба өөрийн санааг бусдын санаа бодолтой уялдуулан бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр зарим тохиолдолд илэрхийлэн солилцдог.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өөрийн санаа, үзэл бодлоо батлан илэрхийлдэг, бусадтай мэдээлэл солилцдог ба өөрийн санааг бусдын санаа бодолтой уялдуулан дэмжлэгтэйгээр ихэнх тохиолдолд илэрхийлэн солилцдог.	Судалсан танил бус сэдвийн хүрээнд өөрийн санаа, үзэл бодлоо батлан илэрхийлдэг, бусадтай мэдээлэл солилцдог ба өөрийн санааг бусдын санаа бодолтой уялдуулан бүрэн илэрхийлэн солилцдог.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ. XI АНГИ /сонгон судлах/**5.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН (СҮД)**

№	Суралцахуйн зорилтууд	Үнэлгээний нэгж	Суралцахуйн үр дүн
1	11.S1. Танил бус сэдвийн хүрээнд албан ба албан бус үг хэллэгийг багшийн дэмжлэгтэйгээр ялган хэрэглэх 11.S2. Танил бус сэдвийн хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр асуулт асууж утгыг тодруулах 11.S3. Санал бодлоо харилцааны түвшинд танил бус сэдвийн хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр илэрхийлэх 11.S4. Урьдаас төлөвлөөгүй ярианд өгүүлбэр болон эхийн түвшинд танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр дэлгэрэнгүй хариулах 11.S5. Бусдын яриаг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр нэгтгэн дүгнэх 11.S6. Хосоор, багаар болон ангиар харилцах явцдаа өөрийн санаа бодлыг бусдын санаа бодолтой уялдуулан дэмжлэгтэйгээр дэлгэрэнгүй илэрхийлэх 11.S7. Тодорхой сэдвээр өргөн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр бусадтай ойлголцож зөвшилцөн таамаглал дэвшүүлэх 11.S8. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр сэдэвт тохирох үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан ярих	Ярих High A2 +	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны сэдвийн өргөн хүрээнд албан ба албан бус хэллэгийг ашиглан багшийн бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр өөрийн санаа үзэл бодлыг илэрхийлдэг, бусадтай харилцдаг болно.
2	11.R1. Зарим дэлгэрэнгүй эхийн гол санааг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр уншаад ойлгох 11.R2. Зарим төрлийн дэлгэрэнгүй эхийн туслах санааг танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр уншаад ойлгох 11.R3. Баримтат болон баримтат бус эхийг тодорхой танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд сонирхон уншиж ойлгох 11.R4. Зарим төрлийн эхийн далд санааг танил бус сэдвийн хүрээнд уншиж ойлгох 11.R5. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд зохиогчийн санаагаа илэрхийлэхэд ашигласан хэлний хэрэглүүрийг уншаад таних 11.R6. Төрөл бүрийн эхийн утгыг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд хам сэдвээс таамаглах 11.R7. Танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд зарим төрлийн эхээс зохиогчийн хандлага, санаа бодлыг уншаад таньж ойлгох 11.R8. Утгыг нягтлах, ойлголтоо бататгах зорилгоор танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд хэвлэмэл болон цахим эх сурвалж ашиглах 11.R9. Асуудал дэвшүүлсэн зарим төрлийн эхийн дагалдах санааг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд уншаад ойлгох 11.R10. Богино хэмжээний эхэд дэвшүүлсэн зөрчилт санааг танил ба танил бус сэдвийн хүрээнд уншиж таних	Унших High A2 +	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй эхээс төрөл бүрийн утга санааг ойлгон ялган таньдаг болно.

5.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

5.2.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. ЯРИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны сэдвийн өргөн хүрээнд албан ба албан бус хэллэгийг ашиглан багшийн бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр өөрийн санаа үзэл бодлыг илэрхийлдэг, бусадтай харилцдаг болно.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд албан ба албан бус ярианы үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашигладаг.
		Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд багшийн бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр өөрийн санаа үзэл бодлыг илэрхийлэх болон бусадтай харилцахдаа тэдний санааг нэгтгэн дүгнэж харилцдаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд албан ба албан бус ярианы үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд тодорхой албан ба албан бус ярианы үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд сэдвийн болон харилцааны агуулгат тохирох тодорхой албан ба албан бус ярианы үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг сонгон ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд сэдвийн болон харилцааны агуулгат тохирох зарим албан ба албан бус ярианы үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг сонгон ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд сэдвийн болон харилцааны агуулгат тохирох албан ба албан бус ярианы үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ихэвчлэн зөв оновчтой сонгон ашигладаг.
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд багшийн бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр өөрийн санаа үзэл бодлыг зорилгын дагуу илэрхийлж, бусадтай харилцахдаа тэдний санаатай уялдуулан харилцахыг оролддог.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд багшийн бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр өөрийн санаа үзэл бодлыг зорилгын дагуу илэрхийлж, бусадтай харилцахдаа тэдний санааг нэгтгэн дүгнэж харилцахыг хичээдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд багшийн бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр өөрийн санаа үзэл бодлыг зорилгын дагуу илэрхийлж, бусадтай харилцахдаа тэдний санааг нэгтгэн дүгнэж харилцахыг хичээдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд багшийн бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр өөрийн санаа үзэл бодлыг зорилгын дагуу илэрхийлж, бусадтай харилцахдаа тэдний санааг ихэнх тохиолдолд зөв нэгтгэн дүгнэж харилцдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд багшийн бага зэрэг дэмжлэгтэйгээр өөрийн санаа үзэл бодлыг зорилгын дагуу бүрэн илэрхийлж, бусадтай харилцахдаа тэдний санааг зөв, цэгцтэй нэгтгэн дүгнэж харилцдаг.

5.2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. УНШИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
2	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй эхээс төрөл бүрийн утга санааг ойлгон ялган таньдаг болно.	Судалсан танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийн гол, дагалдах, далд санаа болон зохиогчийн хандлага болон санааг ялган таньдаг.
		Судалсан танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг уншаад ойлгодог, ойлгосноо илэрхийлдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийн гол, дагалдах, далд санаа болон зохиогчийн хандлага болон санааг ялган таньдаг.	Судалсан танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийн гол, зарим дагалдах санаа болон өгүүлэгчийн санаа бодлыг дэмжлэгтэйгээр таньдаг.	Судалсан танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийн гол, дагалдах санаа болон өгүүлэгчийн санаа бодлыг зарим тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд зарим дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, эхийн гол, дагалдах санаа болон өгүүлэгчийн санаа бодлыг ихэнх тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, эхийн гол, дагалдах санаа болон өгүүлэгчийн санаа бодлыг бүрэн ялган таньж үнэлэлт дүгнэлт хийдэг.
Судалсан танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг уншаад ойлгодог, ойлгосноо илэрхийлдэг.	Судалсан танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд зарим дэлгэрэнгүй, баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг уншаад ойлгодог, ойлгосноо дэмжлэгтэйгээр зорилгын дагуу амаар болон бичгээр илэрхийлдэг.	Судалсан танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд зарим дэлгэрэнгүй, баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг уншаад ойлгодог, ойлгосноо бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр зорилгын дагуу амаар болон бичгээр илэрхийлдэг.	Судалсан танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд ихэнх дэлгэрэнгүй, баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг уншаад ойлгодог, ойлгосноо зорилгын дагуу амаар болон бичгээр ихэнх тохиолдолд зөв илэрхийлдэг.	Судалсан танил ба танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд дэлгэрэнгүй, баримтат, баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн эхийг уншаад ойлгодог, ойлгосноо болон өөрийн санаагаа зорилгын дагуу амаар болон бичгээр бүрэн зөв илэрхийлдэг.

ЗУРГААДУГААР БҮЛЭГ. XII АНГИ /сонгон судлах/**6.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН (СҮД)**

№	Суралцахуйн зорилтууд	Үнэлгээний нэгж	Суралцахуйн үр дүн
1	12.R1. Эхийн гол санааг танил бус сэдвийн хүрээнд дэмжлэгтэйгээр уншаад ойлгох 12.R2. Хэд хэдэн дэлгэрэнгүй эхийг багтаасан танил бус сэдвийн хүрээнд эхийн дагалдах болон туслах санааг уншаад ойлгох 12.R3. Баримтат болон баримтат бус дэлгэрэнгүй эхийг танил бус сэдвийн хүрээнд сонирхон уншиж ойлгох 12.R4. Хэд хэдэн төрлийн эхийн далд санааг танил бус сэдвийн ерөнхий хүрээнд уншаад ойлгох 12.R5. Танил бус сэдвийн хүрээнд зохиогчийн төрөл бүрийн дэлгэрэнгүй эхэд санаагаа илэрхийлэхэд ашигладаг хэрэглүүрийг таних 12.R6. Танил бус сэдвийн өргөн хүрээнд төрөл бүрийн дэлгэрэнгүй эхийн утгыг хам сэдвээс таамаглах 12.R7. Танил бус сэдвийн хүрээнд хэд хэдэн төрлийн эхээс зохиогчийн хандлага, санаа бодлыг таньж ойлгох 12.R8. Утгыг нягтлах, ойлголтоо бататгах зорилгоор танил бус сэдвийн хүрээнд хэвлэмэл болон цахим эх сурвалж ашиглах 12.R9. Асуудал дэвшүүлсэн хэд хэдэн төрлийн дэлгэрэнгүй эхийн утгыг танил бус сэдвийн хүрээнд уншиж ойлгох 12.R10. Богино хэмжээний эхэд дэвшүүлсэн зөрчилт санааг танил бус сэдвийн хүрээнд уншиж таних	Унших Low B1+	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд танил ба танил бус дэлгэрэнгүй эхээс төрөл бүрийн утга санааг уншиж ойлгон, ялган таньдаг болно.
2	12.W1. Танил бус сэдвийн хүрээнд бичих зүйлээ эхийн түвшинд бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр бодох, төлөвлөх, бичих, засан сайжруулах, нягтлах 12.W2. Танил бус сэдвийн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдал (өнгөрсөнд болсон үйл явдал)-ын талаар бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр бичих 12.W3. Танил бус сэдвийн хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр хувь хүний сэтгэгдэл, үзэл бодлын талаар бичих 12.W4. Танил бус сэдвийн хүрээнд шаардлагатай үед дэмжлэгтэйгээр учир шалтгаан, жишээ баримт, нотолгоог ашиглан асуудлыг үндэслэлтэй дэвшүүлж бичих 12.W5. Танил бус сэдвийн хүрээнд бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр бичвэрийн төрөлд тохирох хэв маяг болон үг хэллэг ашиглан бичих 12.W6. Танил бус сэдвийн хүрээнд бичвэрийн төрөлд тохирох загвар ашиглан бичих 12.W7. Танил бус сэдвийн хүрээнд идэвхтэй хэрэглэгддэг үг хэллэгийг зөв бичих 12.W8. Танил бус сэдвийн хүрээнд бичвэрт цэг тэмдэглэгээг зөв хэрэглэх	Найруулан бичих Low B1+	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд тохирох хэв маяг, үг хэллэг болон өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн найруулан бичдэг болно.

6.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

6.2.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. УНШИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд танил ба танил бус дэлгэрэнгүй эхээс төрөл бүрийн утга санааг уншиж ойлгон, ялган таньдаг болно.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий танил ба танил бус дэлгэрэнгүй эхийн гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санаа бодлыг ялган таньдаг
		Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий танил ба танил бус дэлгэрэнгүй эхийг уншиж ойлгон, ойлгосноо илэрхийлдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий танил ба танил бус дэлгэрэнгүй эхийн гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санаа бодлыг ялган таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий дэлгэрэнгүй эхийн гол, дагалдах санаа болон өгүүлэгчийн санаа бодлыг дэмжлэгтэйгээр таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий дэлгэрэнгүй эхийн гол ба дагалдах санааг зарим тохиолдолд ялган таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий дэлгэрэнгүй эхийн гол, дагалдах санаа болон өгүүлэгчийн санаа бодлыг ихэнх тохиолдолд зөв ялган таньдаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий дэлгэрэнгүй эхийн гол, дагалдах, далд санаа болон өгүүлэгчийн санаа бодлыг зөв ялган таньж үнэлэлт дүгнэлт хийдэг.
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий танил ба танил бус дэлгэрэнгүй эхийг уншиж ойлгон, ойлгосноо илэрхийлдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий танил ба зарим танил бус дэлгэрэнгүй эхийн мэдээллийг дэмжлэгтэйгээр уншиж ойлгон, ойлгосноо илэрхийлэхийг оролддог.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий танил ба зарим танил бус дэлгэрэнгүй эхийн мэдээллийг бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр уншиж ойлгон, задлан шинжилж, ойлгосноо тодорхой хэмжээнд илэрхийлдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий танил ба зарим танил бус дэлгэрэнгүй эхийн мэдээллийг уншиж ойлгон, задлан шинжилж, ойлгосноо илэрхийлдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд баримтат ба баримтат бус, асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий танил ба танил бус дэлгэрэнгүй эхийн мэдээллийг бүрэн уншиж ойлгон, задлан шинжилж, ойлгосноо илэрхийлдэг.

6.2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ. НАЙРУУЛАН БИЧИХ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
2	Сурагч нь ахуй амьдрал, нийгэм соёл, шинжлэх ухааны дэлгэрэнгүй сэдвийн өргөн хүрээнд тохирох хэв маяг, үг хэллэг болон өгүүлбэрийн бүтцийг ашиглан бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэн найруулан бичдэг болно.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн сэдэвт тохирсон албан ба албан бус хэл найруулгын үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашигладаг.
		Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн сэдвийн талаар өөрийн санаа, үзэл бодлыг найруулан бичдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн сэдэвт тохирсон албан ба албан бус хэл найруулгын үг хэллэг, өгүүлбэрийн бүтцийг ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн сэдэвт тохирсон үг хэллэг, хэл зүйн бүтцийг дэмжлэгтэйгээр ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар эхийн сэдэвт тохирсон үг хэллэг, хэл зүйн бүтцийг загварын дагуу ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн сэдэвт тохирсон үг хэллэг, хэл зүйн бүтцийг ихэнх тохиолдолд зөв сонгож ашигладаг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн сэдэвт тохирсон үг хэллэг, хэл зүйн бүтцийг зөв, оновтой сонгож ашигладаг.
Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эхийн сэдвийн талаар өөрийн санаа, үзэл бодлыг найруулан бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эх зохион өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэхдээ өгөгдсөн зорилгын дагуу агуулга, хэв маяг, үгийн тооны хэмжээнд тохируулан дэмжлэгтэйгээр бичихийг оролддог.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эх зохион өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэхдээ өгөгдсөн зорилгын дагуу агуулга, хэв маяг, үгийн тооны хэмжээнд тохируулан бага зэргийн дэмжлэгтэйгээр бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эх зохион өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэхдээ өгөгдсөн зорилгын дагуу агуулга, хэв маяг, үгийн тооны хэмжээнд тохируулан найруулан бичдэг.	Судалсан сэдвийн өргөн хүрээнд бодит болон зохиомол үйл явдлын талаар асуудал дэвшүүлсэн, зөрчилт санаа бүхий эх зохион өөрийн санаа, үзэл бодлыг илэрхийлэхдээ өгөгдсөн зорилгын дагуу агуулга, хэв маяг, үгийн тооны хэмжээнд тохируулан учир шалтгааны дэс дараалалтай, цэгцтэй найруулан бичдэг.

**“ЕБС-ийн Англи хэлний хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуур”-ыг
боловсруулсан ажлын хэсэг:**

Н.Ундармаа	Боловсролын хүрээлэн ЭША, доктор (Ph.D)
Р.Ариунаа	84-р сургуулийн багш, магистр
Г.Гантигмаа	18-р сургуулийн багш, магистр
Л.Урантуул	“Гёте” сургуулийн багш, магистр

Хөндлөнгийн шинжээч:

Б.Батчимэг	“Сакура” сургуулийн үндэсний сургагч багш, магистр
------------	--

Техникийн редактор:

Д.Энхжаргал	Боловсролын үнэлгээний төвийн ахлах мэргэжилтэн, магистр
-------------	--

Хэвлэлийн эх бэлтгэсэн дизайнер:

Э.Сансартуяа	"Хас дизайн пресс" ХХК-ийн дизайнер
Л.Алтансүх	Боловсролын үнэлгээний төвийн ахлах мэргэжилтэн

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 6-р хороо
Энхтайваны өргөн чөлөө, Арслантай гүүр
“ОЮУНЫ УНДРАА” группийн байр

Утас: 70119498, 70118485
И-мэйл: info@eecs.mn